

PROJECTE LINGÜÍSTIC

ESCOLA LA SALUT

COLLBATÓ

ÍNDEX

1.- CONTEXT SOCIOLINGÜÍSTIC	- 7 -
1.1.- ALUMNAT	- 7 -
1.2. ENTORN	- 8 -
2.1 LA LLENGUA CATALANA, LLENGUA VEHICULAR I D'APRENENTATGE	- 9 -
2.1.1 LA LLENGUA, VEHICLE DE COMUNICACIÓ DE CONVIVÈNCIA	- 9 -
2.1.1.1. El català, vehicle de comunicació	- 9 -
2.1.1.2. El català, eina de convivència	- 10 -
2.1.2.1. Programa d'immersió lingüística	- 11 -
2.1.2.2. Llengua oral	- 12 -
2.1.2.3. Llengua escrita	- 13 -
2.1.2.4. Relació llengua oral i llengua escrita	- 14 -
2.1.2.5. La llengua en les diverses àrees	- 15 -
2.1.2.6. Continuïtat i coherència entre cicles i nivells	- 16 -
2.1.2.7. Acollida d'alumnat nouvingut i ensenyament inicial de la llengua vehicular	- 17 -
2.1.2.8. Atenció a la diversitat	- 20 -
2.1.2.9. Activitats d'incentivació de l'ús de la llengua	- 21 -
2.1.2.10. Avaluació dels coneixements de la llengua	- 22 -
2.1.2.11 Materials didàctics	- 23 -
R-2017	- 3 -

2.1.3.1. Informació multimèdia.....	- 24 -
2.1.3.2. Usos lingüístics	- 25 -
2.1.3.3. Diversitat lingüística del centre i de la societat en el currículum	- 25 -
2.1.3.4. Català i llengües d'origen	- 26 -
2.2.1.1. Introducció de la llengua castellana	- 27 -
2.2.1.2 Llengua oral	- 28 -
2.2.1.3. Llengua escrita	- 29 -
2.2.1.4. Activitats d'ús	- 30 -
2.2.1.5. Castellà a les àrees no lingüístiques.....	- 31 -
2.2.1.6. Alumnat nouvingut	- 31 -
2.3.1.1. Estratègies generals per a l'assoliment de l'objectiu etapa.....	- 32 -
2.3.1.3. Projectes i programes plurilingües	- 36 -
2.3.3. LENGÜES COMPLEMENTÀRIES PROCEDENTS DE LA NOVA IMMIGRACIÓ.....	- 37 -
2.4.1.1. Llengua del centre	- 38 -
2.4.1.2. Documents de centre.....	- 38 -
2.4.1.3. Ús no sexista del llenguatge.....	- 39 -
2.4.1.4. Comunicació externa.....	- 40 -
2.4.1.5. Llengua de relació amb famílies	- 41 -
2.4.1.7. Llengua i entorn	- 44 -
2.4.2.1. Actituds lingüístiques.....	- 45 -
2.4.2.2. Mediació lingüística (traducció i facilitació)	- 46 -

2.4.3. ALUMNAT NOUINGUT.....	- 46 -
2.4.4.1. El pla de formació de centre en temes lingüístics	- 47 -
2.4.5.1. Coordinació cicles i nivells	- 47 -
2.4.5.2. Estructures lingüístiques comunes	- 48 -
2.4.5.3. Projectes d'innovació.....	- 48 -
2.4.6. BIBLIOTECA ESCOLAR.....	- 48 -
2.4.6.1. Accés i ús de la informació	- 49 -
2.4.6.2. Pla de lectura de centre	- 50 -
2.4.7.1. Pàgina web del centre	- 50 -
2.4.7.2. Revista.....	- 51 -
2.4.7.3. Exposicions	- 51 -
2.4.8. XARXES DE COMUNITATS VIRTUALS	- 52 -
2.4.9. INTERCANVIS I MOBILITAT.....	- 52 -
2.4.10. DIMENSIÓ INTERNACIONAL DEL CENTRE EDUCATIU.....	- 53 -
ANNEX	- 54 -

INTRODUCCIÓ- Presentació del document

DEFINICIÓ:

El PLC s'ha d'entendre com un procés de reflexió del tractament de les diverses llengües que, a nivells diferents, hi ha en un centre educatiu. El Projecte Lingüístic forma part del Projecte Educatiu i ha de tenir present tant el marc legal com la diagnosi de la realitat del centre i ha de definir-se en aquests grans temes: el paper de la llengua vehicular, el tractament de les llengües curriculars i els aspectes d'organització i de gestió que tinguin repercussions lingüístiques.

Els principis expressats en el PLC s'han de desenvolupar en la resta de documents de gestió del centre i s'ha de concretar en el Pla Anual.

- ⊙ En el curs 1994-95, es va fer un PLC on tots els professionals del centre s'hi van implicar i va servir per marcar una línia d'escola i conèixer la realitat lingüística del centre. Paral·lelament, l'escola va començar a fer una Formació de centre on es tractava directament l'aprenentatge de la llengua, tan oral com escrita. Aquesta formació anava més orientada als nivells de E. I. i C.I..
- ⊙ Cap el curs 2000-01 es va concedir un Pla estratègic relacionat amb el tractament de les llengües. A partir d'aquesta base, es va realitzar un document que emmarcava una línia d'escola en l'àmbit lingüístic, però no és un PLC pròpiament dit.
- ⊙ Ara actualment, la realitat de l'escola és molt diferent, tant pel que fa al professorat, hi ha hagut molts canvis, com per l'alumnat; en qüestió de 8 cursos, hem passat d'una escola cíclica a una escola de doble línia completa. Per tant, el nostre document del PLC, no satisfà les necessitats i/o realitats del nostre centre.
- ⊙ Per tot el què s'ha dit fins ara, renovem el PLC, adaptant-lo a les necessitats i demandes de la nostra escola en l'actualitat.

1.- CONTEXT SOCIOLINGÜÍSTIC

1.1.- ALUMNAT

DEFINICIÓ:

En aquest apartat el centre ha de descriure la composició sociolingüística del seu alumnat: llengua o llengües familiars, llengua o llengües que es fan servir usualment entre ells, nivells de competències lingüístiques que assoleixen al final del nivell educatiu, consum lingüístic i cultural....

- ⊙ La composició sociolingüística del nostre centre és majoritàriament el català. Tot i això, en els últims anys, la població ha crescut molt de famílies de l'àrea metropolitana de Barcelona, i això ha fet que augmentessin les famílies de parla castellana. La llengua que es parla habitualment a l'escola és el català, tot i que el castellà està agafant protagonisme.
- ⊙ Les llengües habituals que es parla a les llars dels infants són el català i el castellà. Tot i això també tenim un nombre molt baix de famílies que parla altres llengües com: francès, anglès, àrab,...
- ⊙ Pel què fa a les llengües que s'utilitzen a l'escola es centren dues: català i castellà. Quan les activitats són a l'aula i dirigides pel/la mestre/a els/les alumnes majoritàriament es dirigeixen en català. Però, tot i que predominen les famílies catalanoparlants, a les activitats no dirigides com: sortides, esbarjo, colònies,... els/les alumnes es comuniquen majoritàriament en castellà.
- ⊙ Pel que fa als nivells de competències lingüístiques s'exigeix un mínim de comprensió i expressió oral a tots els nivells. A E.I. a més a més, han de saber escriure i reconèixer el seu nom. Tota la primària es basa amb unes proves d'avaluació interna, que es passen tant a inici com a final de curs, on es valora, l'expressió escrita, la comprensió i velocitat lectora, com també l'ortografia, gramàtica i semàntica.
- ⊙ El consum lingüístic i cultural

1.2. ENTORN

DEFINICIÓ:

En aquest apartat s'ha d'escriure l'entorn sociolingüístic del centre: llengua o llengües presents, llengües dominants, possibilitat d'usar les llengües fora del centre educatiu, recursos per aprendre llengües de l'entorn...

- ⊙ El context en el que es troba Collbató, és un poble d'uns 3.000 hab., del nord de la comarca del Baix Llobregat. La proximitat amb l'àrea metropolitana i la ciutat de Barcelona, i també la construcció de l'autovia, han fet que aquest poble hagi experimentat un gran creixement demogràfic els darrers anys, reflectit en l'augment del nombre d'alumnes (d'uns 100 a uns 404 en 8 anys).
- ⊙ El nivell socio-cultural de les famílies és mig-alt, i la llengua vehicular generalment és el 50% català i el 50% el castellà.
- ⊙ Minoritàriament hi ha algunes llengües estrangeres dels nouvinguts.
- ⊙ Les possibilitats que hi ha per usar la llengua fora del centre són bàsicament activitats extrascolars, com : teatre, anglès, informàtica escola de música, centre excursionista, biblioteca, piscina, parc,...
- ⊙ Coma recursos per aprendre les llengües de l'entorn disposem de la biblioteca escolar, de l'hora del conte, de l'aula d'anglès, l'apadrinament de la lectura, reforços de les llengües...

2.1 LA LLENGUA CATALANA, LLENGUA VEHICULAR I D'APRENTATGE

2.1.1 LA LLENGUA, VEHICLE DE COMUNICACIÓ DE CONVIVÈNCIA

2.1.1.1. El català, vehicle de comunicació

DEFINICIÓ:

El català, com a llengua pròpia de Catalunya, ho és també de l'ensenyament, i, per tant, és la llengua vehicular de les diferents activitats d'ensenyament i aprenentatge del centre. La llengua catalana és l'eina de cohesió i integració entre totes les persones del centre i és vehicle d'expressió de les diferents activitats acadèmiques.

El català és la llengua usada en totes les activats acadèmiques i és eina de cohesió i integració entre totes les persones del centre.

- ⊙ A l'escola la llengua utilitzada és el català, tant per realitzar les diferents àrees, com per la resolució de conflictes, reunions, trobades,...El català també és força present en els extra-escolars oferts per l'AMPA del centre i el menjador escolar.
- ⊙ Pel què fa al seguiment i a l'ús del català, arrel de la formació de centre, s'han elaborat un seguit de proves per avaluar tant el català escrit com oral.

2.1.1.2. El català, eina de convivència

DEFINICIÓ:

Caldrà vetllar perquè la llengua catalana no quedi limitada a una llengua exclusivament d'aprenentatge, per tant, s'haurà de dinamitzar l'ús del català en tots els àmbits de convivència i de comunicació quotidiana al centre educatiu.

Hi ha acord en el centre educatiu sobre la necessitat de generalitzar l'ús del català en tots els àmbits de convivència. S'impulsen actuacions concretes que s'avaluen posteriorment per millorar les intervencions en aquest sentit

- ⊙ L'escola la Salut, s'utilitza el català com a llengua vehicular en tots els àmbits i en totes les activitats.
- ⊙ Degut a les característiques del centre i del claustre de professors, no s'han hagut de prendre i/o arribar a cap acord per impulsar l'ús del català a l'escola.
- ⊙ Arrel de la formació que alguns mestres van realitzar del tractament de les llengües es van elaborar un seguit de proves per avaluar l'ús del català, tant escrit com oral. Els resultats d'aquesta avaluació ens serveixen als mestres com a autoavaluació, per reforçar les mancances que es puguin tenir.
- ⊙ També es realitzen activitats per estimular i reforçar l'aprenentatge d'aquesta llengua, com: tallers d'expressió, l'hora del conte, els Jocs Florals, els pregons de les festes escolars, l'apadrinament de la lectura, aprenentatge de poemes i cançons en català,...

2.1.2.1. Programa d'immersió lingüística

DEFINICIÓ:

En aquells contextos sociolingüístics en què, quan arriba a l'escola, bona part de l'alumnat descobreix la llengua del sistema educatiu de Catalunya, s'aplicaran les estratègies del programa d'immersió lingüística per tal d'aconseguir que, en acabar l'ensenyament obligatori, tot l'alumnat tingui el mateix coneixement tant del català com del castellà.

Una part del claustre ha actualitzat les metodologies d'ensenyament de segones llengües (PIL), però no és una formació compartida per tot l'equip docent. La resta de la comunitat educativa en resta al marge.

- ⊙ Només una part del s'ha adaptat o actualitzat la metodologia de l'ensenyament de les llengües, ja que hi ha un tant per cent molt elevat de catalanoparlants en el centre, i quasi el 100% d'alumnes entenen el català sense cap dificultat.
- ⊙ Tot i això, tots els/les mestres coneixen i tenen a l'abast un document que es va realitzar arrel d'un curs sobre l'ensenyament de les llengües.
- ⊙ Els/les mestres que van realitzar aquest curs els hi és molt fàcil dur-lo a terme a l'aula, els altres professionals necessiten un període d'adaptació i de coneixement de la metodologia utilitzada al centre, això fa que s'hagin de consensuar i unificar criteris, metodologies,...
- ⊙ Pel que fa a la resta de la comunitat educativa, no és partícip d'aquest document, però també es realitza un treball d'adaptació lingüística, que fa que amb els nens/es amb dificultats en el català i el castellà, mica en mica el vagin utilitzant i sobretot entenen.

2.1.2.2. Llengua oral

DEFINICIÓ:

El centre prioritza el treball de la llengua oral en tots els seus registres. Per al centre el paper de la llengua oral es fonamental: cal aprendre a parlar, escoltar i exposar i dialogar per aprendre. Un bon domini de l'expressió és bàsic per ser ciutadans i ciutadanes que estiguin preparats per saber expressar de forma raonada i coherent les seves opinions.

El centre treballa en els cursos inicials la varietat propis del català de la zona (en cas de l'alumnat d'incorporació tardana també s'introdueix en primer lloc la variant de la zona). Posteriorment s'introdueix el coneixement de la resta de variants de la llengua. En acabar l'ensenyament obligatori, l'alumnat té un bon coneixement de la variant estàndard del català de la zona.

Es treballa habitualment la llengua oral en tots els cicles i es treballen les diverses modalitats de textos orals (entrevista, conversa, dramatització, argumentació,...) tanta a l'àrea de llengua com a la resta de àrees. Hi ha una consideració específica de la variant del català de la zona i es treballen els diversos registres de la llengua.

- ⊙ Des de P-3 fins a 6è, s'utilitza la llengua catalana per desenvolupar totes les àrees, menys la de llengua estrangera i castellà, que es fan en la llengua pertinent (anglès i castellà).
- ⊙ A través de l'àrea de català, de projectes, de treballs específics de l'escola,... i de les altres àrees, treballem les diferents modalitats de textos de forma oral.
- ⊙ Degut a la situació geogràfica del nostre centre, la variant del català que utilitzem i treballem és el català central.
- ⊙ A primària introduïm l'àrea de llengua castellana treballant-la tant de forma oral com escrita.

2.1.2.3. Llengua escrita

DEFINICIÓ:

L'ensenyament de la llengua escrita ha de tenir com a objectiu aconseguir al final de l'ensenyament obligatori formar lectors i escriptors competents. Per aconseguir aquest objectiu s'aplicaran les orientacions que dóna el currículum i es planificaran activitats de lectura i escriptura que tinguin en compte les necessitats comunicatives i acadèmiques que té l'alumnat en diversos nivells.

Se segueix l'enfocament metodològic que dóna el currículum. Hi ha un plantejament global sobre l'ensenyament de la lectura i l'escriptura que té en compte que és un procés complex que cal abordar des de totes les àrees del currículum. Les activitats que es proposen de lectura i escriptura tenen objectius clars que es comparteixen amb l'alumnat i s'estableixen mecanismes de revisió per millorar cadascuna de les dues habilitats. Estan seqüenciades en funció del procés d'ensenyament.

- ⊙ Al llarg de l'escolaritat es fan un seguit d'activitats i proves dissenyades per tal de valorar l'evolució de l'aprenentatge de la llengua. Aquestes activitats i proves segueixen un progrés, augmenten el seu grau de dificultat, o per dir-ho d'una altra manera, marca una evolució en els continguts i objectius proposats i marcats en el currículum.
- ⊙ Pel què fa al llenguatge escrit a E.I. comencem a treballar les lletres i el nom, i s'inicien en l'escriptura de paraules i petites frases. A primària es parteix d'aquí i s'arriba a l'execució de textos escrits, narracions, descripcions, poemes, receptes,... diverses tipologies textuais, però sempre amb coherència i expressió correcta.
- ⊙ També es té molt en compte l'ortografia, ens iniciem valorant l'ortografia natural i acabem amb l'ortografia arbitrària.
- ⊙ Respecte a la lectura des de C.I. es realitzen al llarg de tot el curs proves de velocitat i comprensió lectora.

- ⊙ També es té en compte l'expressió i per això fem activitats com l'apadrinament, el meu hobby, teatre, la llibreta reportera, el protagonista de la setmana, dramatitzacions, converses, racons de joc simbòlic,....

2.1.2.4. Relació llengua oral i llengua escrita

DEFINICIÓ:

En un plantejament integrat de l'ensenyament de les habilitats lingüístiques, la relació que s'ha d'establir entre la llengua oral i la llengua escrita ha de ser recíproca. Hi ha activitats en què aquesta relació és inherent: la lectura expressiva, el teatre,...

Hi ha un plantejament integrat de les quatre habilitats. Aquest plantejament és compartit per tot el professorat. Es planifiquen activitats de totes les àrees en què la interrelació del les habilitats és present. El professorat comparteix que les activitats que tenen aquest plantejament permeten processar la informació i comunicar-la d'una manera més eficaç. S'utilitza la llengua oral i la llengua escrita com a suport per analitzar, reflexionar i millorar l'altra habilitat. Es fan activitats en què la relació de la llengua oral i llengua escrita és inherent: lectura expressiva, teatre... Hi ha una gradació pel que fa a la dificultat de les activitats.

- ⊙ Des del centre es plantegen diferents activitats, per treballar tant l'expressió i comprensió oral, com l'escrita.
- ⊙ Aquestes habilitats es treballen més l'àrea de llengua, però també es fa un incís a través de les altres àrees de manera interdisciplinar, sobretot pel què fa el llenguatge oral.
- ⊙ Les activitats que realitzem i són més rellevants com: exposicions orals amb i sense suport escrit, apadrinament de la lectura, l'hora del conte després es fa un treball escrit, treballs d'expressió a C.M., realització de receptes, pregons, rodolins,... els Jocs Florals on es fa un treball del llenguatge escrit, des de l'àrea de música incideixen les lletres de les cançons i l'expressió,...
- ⊙ A través de totes les àrees es planifiquen activitats on la llengua hi és present i sovint n'és la protagonista.

2.1.2.5. La llengua en les diverses àrees

DEFINICIÓ:

L'aprenentatge de la llengua és responsabilitat del professorat de totes les àrees, el conjunt del claustre n'ha de ser conscient i actuar en conseqüència. Per tal que l'alumnat assoleixi el nivell d'expressió i comprensió en català concretats en els criteris del projecte lingüístic del centre, l'equip docent aplicarà a l'aula les metodologies que estimulin l'expressió oral i escrit amb suports didàctics en català, tenint en compte que això inclou aspectes que es relacionen amb els materials didàctics i l'avaluació.

El professorat de totes les àrees es responsabilitza, que els/les alumnes assoleixin el nivell d'expressió i comprensió en català concretats en els criteris del PLC. S'apliquen metodologies que estimulen l'expressió oral amb suport didàctic en català.

Actualment s'ha d'incorporar el nou PLC que està en procés d'actualització.

- ⊙ Entenem que la llengua és la eina imprescindible per accedir a l'aprenentatge, des del qual els/les alumnes han de construir els nous conceptes i experiències.
- ⊙ A través de la llengua catalana es desenvolupa l'aprenentatge de les diferents àrees.
- ⊙ En algunes matèries hi ha un treball més explícit que en d'altres. A través de les diferents àrees es fa un treball de llenguatge oral, mitjançant petites explicacions, fent exposicions de treballs, donar l'opinió, narracions de contes o històries,...
- ⊙ Aquest treball moltes vegades va acompanyat d'un treball previ i/o posterior de forma escrita. També hi ha activitats lectura i comprensió.

2.1.2.6. Continuitat i coherència entre cicles i nivells

DEFINICIÓ:

Per garantir la funció educativa que tenen tots els centres escolars és bàsic que l'equip docent disposi d'un espai per poder coordinar-se i concensuar els principis metodològics que han d'orientar l'ensenyament de les dimensions que marca el currículum, per acordar els usos lingüístics que s'han d'emprar i el seu ensenyament i per fer el traspàs de la informació sobre les característiques de l'alumnat i sobre els valors que es volen transmetre i treballar.

El centre disposa de documents que concreten aspectes didàctics i organitzatius. Les programacions i els criteris d'avaluació, els revisa conjuntament l'equip docent. Es disposa de protocols per fer el traspàs d'una promoció d'alumnes quan hi ha un canvi d'ensenyat, quan hi ha un canvi d'etapa i quan hi ha un canvi de cicle. Hi ha coordinació amb els centres de secundària que reben alumnes del seu centre. Aquesta coordinació es redueix a un traspàs d'informació sobre l'alumnat. Les reunions de coordinació de nivell i les reunions de coordinació entre cicles estan planificades d'una manera sistemàtica, més pel què fa a la temporització que pel què fa a la temàtica que s'hi tracta. El professorat s'organitza en equips intercicles per tractar alguns temes puntuals.

- ⊙ Com ja hem dit anteriorment, el centre va elaborar un document on s'hi recollia l'ús i l'aprenentatge de la llengua oral i escrita que està a l'abast de tots els/les mestres.
- ⊙ A l'inici de curs es fa un traspàs dels/les alumnes i del nivell d'aprenentatge que tenen.
- ⊙ També a l'inic de curs es fa un traspàs entre la llar d'infants i els/les mestres de P-3
- ⊙ A mitjans i a final de curs es fa un traspàs amb el centre de secundària.
- ⊙ Paral·lelament a tots aquests traspassos, es fan unes reunions interescolars, on ens reunim tots els centres de la nostra població i arribem a acords de com realitzar el procés d'ensenyament aprenentatge.
- ⊙ Els/les mestres del centre es reuneixen un cop per setmana per nivells, per cicle per parlar dels/les alumnes, i per establir línies d'intervenció per millorar aspectes metodològics.

2.1.2.7. Acollida d'alumnat nouvingut i ensenyament inicial de la llengua vehicular

DEFINICIÓ:

Els centres que reben alumnat nouvingut aplicaran estratègies didàctiques i mesures organitzatives per tal d'aconseguir que aquest alumnat rebi una acollida al centre i una atenció lingüística de qualitat, de manera que se li faciliti l'accés a la llengua vehicular i d'aprenentatge del sistema educatiu de Catalunya en les millors condicions possibles.

En l'actualitat el centre encara no ha implantat un pla d'acollida (entès com el conjunt d'actuacions i mesures organitzatives i curriculars que en un centre posa en marxa per tal de facilitar la incorporació de l'alumnat nouvingut), tot i que s'apliquen alguns protocols (explícits o implícits) amb relació amb l'acollida inicial de l'alumnat que s'incorpora al centre. No s'ha fet una reflexió sistematitzada sobre les necessitats d'aprenentatge inicial de la llengua catalana de l'alumnat nouvingut, tot i que, individualment, hi ha docents que han rebut o reben sobre l'ensenyament-aprenentatge de segones llengües.

- ⊙ Tot i tenir un pla d'acollida de centre cal ampliar-lo tenint en compte els/les alumnes nouvinguts, ampliant alguna mesura organitzativa (entrevistes amb pares,...) i sobretot mesures curriculars.
- ⊙ En aquest pla s'han d'explicitar els protocols que s'apliquen i afegir aquells que es considerin necessaris.
- ⊙ Donat que el centre rep alumnes nouvinguts de forma puntual (degut a les característiques de la població) cal reflexionar, a partir de les necessitats dels/les alumnes, sobre l'estratègia més adient a nivell de claustre, cicle, nivell i posar-la en pràctica.

2.1.2.7.1. Alumnat que desconeix les dues llengües oficials

DEFINICIÓ: Els centres que reben alumnat nouvingut que desconeix les dues llengües oficials del sistema educatiu de Catalunya aplicaran estratègies didàctiques i mesures organitzatives per tal d'aconseguir que aquest alumnat rebi una atenció lingüística personalitzada de qualitat que permeti l'accés en les millors condicions possibles al currículum ordinari.

No hi ha aula d'acollida, es considera que el tutor/a és el responsable d'impulsar l'aplicació de metodologies per a l'aprenentatge inicial de la llengua i per facilitar una instrucció comprensible en totes les àrees. S'ha iniciat un procés de reflexió sobre quin ha de ser el tractament de les llengües curriculars pel que fa a la seqüència d'aprenentatge.

- ⊙ Tenint en compte que el centre no compta amb aula d'acollida, ja que no es compleixen els requisits per tenir-la, són els tutors i els/les mestres d'atenció a la diversitat (E.E.) els responsables principals de l'aprenentatge inicial de la llengua, impulsant l'aplicació de les metodologies adients per a facilitar una instrucció comprensible en totes les àrees, amb la col·laboració de la resta de docents que participen a l'aula.
- ⊙ A nivell de centre cal ampliar el procés de reflexió sobre quin ha de ser el tractament de les llengües curriculars pel que fa a la seqüència d'aprenentatges en relació a l'alumnat nouvingut i que desconeix les dues llengües oficials.

2.1.2.7.2. Alumnat sud-americà de parla hispana

DEFINICIÓ: Els centres que reben alumnat nouvingut que desconeix la llengua vehicular i d'aprenentatge del sistema educatiu de Catalunya aplicaran estratègies didàctiques i mesures organitzatives per tal d'aconseguir que aquest alumnat rebi una acollida al centre i una atenció lingüística personalitzada de qualitat que permeti l'accés en les millors condicions possibles al currículum ordinari.

Es té en compte la diferència entre l'alumnat que desconeix les dues llengües oficials i el que en desconeix només una com un dels criteris que ha de guiar l'organització del currículum personalitzat de l'alumnat. En qualsevol cas, s'utilitza la proximitat de les llengües catalana i castellana per facilitar els aprenentatges, la comunicació i l'ús de la llengua vehicular des de l'inici de la incorporació de l'alumnat nouvingut.

- ⊙ Des de l'aula d'atenció a la diversitat, en coordinació amb els tutors, es té en compte la diferència entre l'alumnat que desconeix les dues llengües oficials i que en desconeix només una; com un dels criteris que ha de guiar l'organització del currículum personalitzat de l'alumnat.
- ⊙ En qualsevol cas, s'utilitza la proximitat de les llengües catalana i castellana per facilitar l'aprenentatge, la comunicació i l'ús de la llengua vehicular des de l'inici de la incorporació de l'alumne nouvingut.

2.1.2.8. Atenció a la diversitat

DEFINICIÓ: El centre ha de definir com organitza l'atenció a la diversitat de necessitats i ritmes d'aprenentatge de l'alumnat, fet que, en temes lingüístics, s'ha de centrar fonamentalment a reforçar el desenvolupament de la llengua oral a parvulari, l'assoliment de la lectura i escriptura i l'expressió oral i escrita en la resta de cicles i nivells. Caldrà definir els mecanismes que s'han de posar en funcionament per assolir aquests objectius, els quals fan referència a l'adaptació del currículum, als aspectes organitzatius i a les orientacions metodològiques, comptant amb el suport dels serveis educatius.

L'equip docent del centre i els serveis educatius han iniciat actuacions conjuntament per avançar, en el marc d'una escola inclusiva, en l'atenció adequada de la diversitat de l'alumnat, la qual no s'identifica únicament amb atenció ni una mecanismes organitzatius consensuats per atendre la diversitat de tot l'alumnat.

- ⊙ L'equip docent del centre i els serveis educatius han iniciat una reflexió per avançar en l'atenció adequada de la diversitat de l'alumnat en el marc de l'escola inclusiva.
- ⊙ A partir de les valoracions realitzades per la comissió d'Atenció a la diversitat, l'EAP i L'E.D. es marca un calendari amb l'objectiu de definir unes línies d'actuació i uns mecanismes organitzatius conservats per atendre a la diversitat de tot l'alumnat del centre, no únicament als/ a les alumnes amb N.E.E..
- ⊙ En l'actual curs 08-09 el claustre i la Comissió d'Atenció a la Diversitat estem iniciant-nos en l'elaboració del PAD (Pla d'atenció a la diversitat).

2.1.2.9. Activitats d'incentivació de l'ús de la llengua

DEFINICIÓ: El centre organitza la programació curricular i l'avaluació per potenciar l'ús del català. També s'organitzen activitats que tenen com a finalitat potenciar aquest ús.

L'organització de la programació curricular i l'avaluació per potenciar l'ús del català i l'organització també d'activitats puntuals d'incentivació de la llengua milloren progressivament gràcies al seguiment acurat que se'n fa.

- ⊙ A través de la programació es planteja un treball per tal de reforçar l'aprenentatge i l'ús de la llengua catalana. Es realitza una programació trimestral, i després un més especificada setmanalment que ens ajuda a encabir totes les activitats que fan referència directament a la llengua, i d'altres que l'ús de la llengua també hi és present.
- ⊙ Es realitzen activitats transversals i que hi participen tota l'escola com: l'hora del conte, l'apadrinament de la lectura, els Jocs Florals, participació oral i escrita en les festes que celebrem al centre (poemes de Nadal, rodolins de benvinguda pel Carnestoltes, el Judici de la Vella Quaresma...), revista escolar, exposicions de treballs, explicació en diferents cursos de feines treballades a classe,...
- ⊙ Totes aquestes activitats són avaluades. Aquestes activitats s'avaluen lingüísticament a l'aula, i el funcionament i organització de l'activitat primer en cicle i després en claustre.
- ⊙ Des de l'àrea també es realitzen proves que són avaluades des de l'aula, i valorades en cicle i coordinació.

2.1.2.10. Avaluació dels coneixements de la llengua

DEFINICIÓ: El conjunt d'actuacions previst pel centre en relació amb les diferents fases d'avaluació l'aprenentatge i l'ús de la llengua inclourà la valoració dels processos d'ensenyament-aprenentatge de les dimensions comunicativa i literària, la gestió del currículum i els mecanismes de coordinació entre el professorat.

Existeixen criteris consensuats en relació amb les diferents fases del procés d'avaluació que s'apliquen majoritàriament, però no s'ha actualitzat d'acord amb les noves orientacions curriculars i amb els nous perfils de l'alumnat. S'avaluen els processos d'aprenentatge i l'ús de la llengua relacionats amb la dimensió comunicativa i amb la dimensió literària; en aquest últim cas, a partir de textos incomplets i/o no contextualitzats. Els instruments d'avaluació són diversos i s'apliquen en diferents moments del procés d'ensenyament-aprenentatge. Els resultats de l'avaluació són un element important a l'hora de decidir l'organització del currículum i l'atenció personalitzada a l'alumnat.

- ⊙ El centre té uns criteris d'avaluació establerts i consensuats pel claustre. Aquests criteris d'avaluació estan recollits en un document i en diferents graelles d'avaluació que utilitzen els/les mestres, per tal de realitzar l'avaluació dels/les alumnes, i que a partir d'aquí sigui fàcil orientar les activitats del procés d'ensenyament-aprenentatge cap a la millora del propi alumne.
- ⊙ Es realitzen diferents proves al llarg dels tres trimestres, algunes es repeteixen varies vegades al curs, per veure l'evolució del nen/a.
- ⊙ Les proves de velocitat lectora i expressió escrita es realitzen els tres trimestres del curs, els dictats d'ortografia natural i arbitrària es realitzen a l'inici ai al final de curs, i les proves de comprensió lectora a final de curs.
- ⊙ Actualment a 6è es passen les proves de competències bàsiques que avalua les tres llengües: català, castellà i anglès.

2.1.2.11 Materials didàctics

DEFINICIÓ: El centre, a l'hora de determinar els materials didàctics per a l'aprenentatge-ensenyament de la llengua catalana entesos en un sentit ampli (per, tant, també s'han de tenir en compte els materials de les àrees no lingüístiques), aplicarà uns criteris clars i coherents sobre quines han de ser les funcions, sobre les característiques que han de tenir i sobre l'adequació del currículum, incloent-hi la dimensió literària.

S'apliquen criteris compartits per a la selecció dels llibres de text, sobre l'ús de materials que es consideren complementaris per als processos d'aprenentatge (diccionaris, textos reals, recursos audiovisuals,...) La selecció del materials per al tractament de la dimensió literària la fan els equips docents, però no defineixen una seqüència al llarg de tota l'etapa.

- ⊙ En l'escola La Salut, el criteri que seguim en aquests moments, és que a mesura que avancem en els cursos els llibres són més teòrics, o sigui a C.I. s'utilitzen més un tipus de llibre fungible i a C.S. és un llibre de text més teòric.
- ⊙ L'escola segueix aquest criteri, ja que d'aquesta manera arribem a socialitzar la majoria dels llibres utilitzats.
- ⊙ Pel què fa els llibres literaris que escollim, ens guiem molt pel tipus de lletra en què estan escrits, i també pel contingut d'aquests. Tot i això a la biblioteca d'aula hi ha llibres de tot tipus de lletra i temàtica.
- ⊙ A E.I. i a C.I. s'escullen llibres en lletra de pal, a partir de 1r i 2n llibres de lletra lligada, i de 2n a 6è llibres de lletra d'impremta.
- ⊙ Pel què fa al tractament de la dimensió literària, tots els/les alumnes del centre disposen dins la franja horària, una estona de biblioteca, també disposen d'espais per poder gaudir i utilitzar la biblioteca d'escola.
- ⊙ S'arriben alguns acords per adaptar i/o crear materials per atendre la diversitat.

2.1.3.1. Informació multimèdia

DEFINICIÓ: La incorporació de les tecnologies de la informació i de la comunicació al sistema educatiu respon al desenvolupament de la societat del coneixement en l'àmbit formatiu. Des d'aquest punt de vista, hi ha una relació directa entre el desenvolupament de les TIC i la llengua com a vehicle de comunicació i de convivència.

L'ús de la llengua catalana coma llengua vehicular principal del programari i dels suports digitals en general que produeix el centre respon a una actuació continuada i planificada que dóna lloc a un nivell d'ús relativament òptim.

- ⊙ El programa informàtic que fa servir el centre prové aproximadament en un 90% del Departament d'Educació i , per tant, la seva llengua d'ús és la llengua catalana.
- ⊙ En el cas del programari que no està basat en la llengua catalana, és molt minoritari i està destinat a l'ús particular dels /les mestres de l'escola, com a eina per generar recursos didàctics per als/les alumnes (recursos didàctics que si són produïts en llengua catalana).
- ⊙ Les produccions musicals, vídeos, presentacions multimèdia i qualsevol tipus de document generat amb suport informàtic, la majoria són en llengua catalana, tot i que també s'utilitzen en altres llengües, ja que és la llengua habitual i d'ús quotidià dintre del centre.
- ⊙ Els recursos TIC també s'utilitzen en el tractament del castellà i també en el de la llengua anglesa.

2.1.3.2. Usos lingüístics

DEFINICIÓ: La complexa situació sociolingüística de la societat catalana fa que el professorat de llengua treballi explícitament els usos lingüístics de l'alumnat, per tal de fer la llengua catalana la llengua d'ús habitual. La resta del professorat hi col·laborarà des de les àrees.

El centre s'ha plantejat treballar explícitament els usos lingüístics.

- ⊙ A través de totes les àrees i sobretot les de llengua, els tutors/es i especialistes treballen l'ús de la llengua amb els/les alumnes per tal que aquests adquireixin les capacitats adequades per poder i saber utilitzar a la llengua en qualsevol context.

2.1.3.3. Diversitat lingüística del centre i de la societat en el currículum

DEFINICIÓ: Per formar parlants plurilingües i interculturals cal l'assoliment de la competència plena en català, la llengua pròpia de Catalunya, i en castellà com a garantia que l'escola proporciona als/a les alumnes la competència que els cal per tenir les mateixes oportunitats; també els respecte per la diversitat lingüística present a les aules del centre i a l'entorn del centre s'aprofita per fer activitats relacionades amb el currículum.

Es valora el bagatge lingüístic de l'alumnat i, a voltes, es fa protagonista en una activitat de desenvolupament del currículum l'alumnat que té com a llengua diferent al català o al castellà. No es tracta, però, d'una activitat consensuada per tot l'equip docent.

- ⊙ Tenim activitats consensuades a nivell de claustre que fomenten la diversitat, l'aprenentatge i l'ús de les diferents llengües. Algunes d'aquestes activitats són: Halloween, la data (en català, castellà i anglès), l'apadrinament de la lectura, l'hora del conte,...
- ⊙ Tot i això majoritàriament totes les activitats es fan en català.
- ⊙ La realitat del centre mostra que hi ha pocs alumnes de pares immigrants i és el tutor qui puntualment promourà la llengua i cultura d'aquests nens/es.

2.1.3.4. Català i llengües d'origen

DEFINICIÓ: Ha d'existir una relació directa entre l'aprenentatge de la llengua i l'establiment de vincles afectius basats en el reconeixement i valoració de la llengua d'origen de l'alumnat. Per això, els equips docents han de disposar d'informació sobre les diverses llengües familiars presents a l'aula per fer-ne ús. També han de tenir present la interdependència lingüística i l'assoliment de les competències comunes per millorar l'aprenentatge de tothom.

Alguns professors i professores, per iniciativa individual, veuen una relació directa entre l'aprenentatge del català i el reconeixement i valoració de la llengua d'origen familiar de l'alumnat, i actuen en conseqüència.

- ⊙ Tot i que tenim un tant per cent molt baix d'immigració, des de l'aula es tenen en compte els orígens de l'alumnat, ja sigui la llengua, com la cultura, les tradicions, els país o població en concret...
- ⊙ Tot i això en els/les alumnes nous se'ls introdueix en la cultura catalana, com hem dit abans, en les tradicions, llengua, població,...
- ⊙ Només es dona protagonisme a les altres cultures de forma puntuals.

2.2.1.1. Introducció de la llengua castellana

DEFINICIÓ: El centre, atesa la composició sociolingüística de l'alumnat i la participació o no en un programa d'immersió, assegura una distribució coherent i progressiva del currículum de llengua castellana al llarg de l'etapa i estableix criteris que permetin reforçar i no repetir els continguts comuns que s'ha programat fer-los en el currículum de llengua catalana. Segons el context sociolingüístic i el projecte educatiu propis, es vetlla per fer un desplegament del currículum incorporat el treball de les formes d'ús de la llengua castellana menys conegudes pel seu alumnat. S'atenen les atencions individualitzades en llengua castellana.

Es té en compte la realitat sociolingüística de l'alumnat. Hi ha continuïtat i coherència metodològica entre les que es fa en català i el que es fa en castellà: es té clar que l'objectiu final és que l'alumnat tingui el mateix nivell de llengua catalana que de llengua castellana.

- ⊙ Hi ha una continuïtat, i moltes vegades paral·lelisme amb el que s'ensenya a català i a castellà, per això l'objectiu final és aconseguir que l'alumnat tingui el mateix coneixement de la llengua catalana com de castellana.
- ⊙ El fet que la majoria d'àrees es realitzin en llengua catalana, això fa que de forma indirecta els/les alumnes treballin més de forma oral el català que el castellà.
- ⊙ La gran part de l'alumnat coneix el castellà perquè, o bé és la llengua d'origen familiar o bé està present a l'entorn, el seu ús és poc formal.

2.2.1.2 Llengua oral

DEFINICIÓ: El centre té present que l'enfocament emprat en l'aprenentatge i ús de la llengua castellana inclogui activitats perquè l'alumnat adquireixi habilitats lingüístiques, amb especial èmfasi en la competència oral en els primers cursos. Es treballa bàsicament la variant estàndard del castellà, però es valoren les altres variants del castellà, que cada cop són més presents al centre.

Es treballa habitualment la llengua oral en tots els cicles i es treballen les diverses modalitats de textos orals (entrevista, conversa, dramatització, argumentació...). No hi ha una consideració específica de les variants de la llengua castellana, ni de registres.

- ⊙ En les sessions de llengua castellana, la llengua utilitzada és el castellà. En aquestes sessions es realitzen també activitats específiques per treballar l'expressió oral.
- ⊙ En les varietats de les activitats realitzades, es practiquen diferents registres, però no les variants de la llengua castellà.
- ⊙ Pel què fa a E.I. no fan castellà a l'aula, però mentre els infants juguen, alguns, s'expressen en castellà.

2.2.1.3. Llengua escrita

DEFINICIÓ: L'ensenyament de la llengua escrita ha de tenir com a objectiu aconseguir al final de l'ensenyament obligatori formar lectors i escriptors competents. Per aconseguir aquest objectiu s'aplicaran les orientacions del currículum i es planificaran activitats de lectura i escriptura que tinguin en compte les necessitats comunicatives i acadèmiques que té l'alumnat en els diversos nivells. Es farà coordinadament amb l'assignatura de llengua catalana per tal d'aprofitar-ne les transferències.

Se segueix l'enfocament metodològic que dóna el currículum. Hi ha un plantejament global sobre l'ensenyament de la lectura i l'escriptura. Les activitats que es proposen de la lectura i escriptura tenen uns objectius clars que es comparteixen amb l'alumnat i s'estableixen mecanismes de revisió per millorar cadascuna de les dues habilitats.

- ⊙ Igual que en l'ensenyament de la llengua catalana, en la llengua castellana, també hi ha uns objectius clars a treballar, paral·lelament també es treballen les competències i les dimensions de l'àrea de llengua que marca el currículum.
- ⊙ També, s'han realitzat unes proves, per revisar les habilitats de lectura i escriptura.
- ⊙ A les classes de castellà s'alternen els continguts més formals de la llengua amb activitats de lectura i escriptura.
- ⊙ La coordinació entre les dues llengües es fàcil ja que la realitza el mateix tutor/a.

2.2.1.4. Activitats d'ús

DEFINICIÓ:

El centre preveu l'ús de la llengua castellana en la projecció dels resultats del treball curricular fora de l'aula d'aprenentatge mitjançant: suports comunicatius a l'ús, com ara la revista, la pàgina web, la ràdio o contactes amb altres centres d'indrets de parla castellana amb qui té un programa conjunt.

El centre assegura la presència dels recursos TIC i audiovisuals en l'aprenentatge de la llengua castellana: com a mitjà d'accés a material divers, per atendre els diferents estils i ritmes d'aprenentatges de l'alumnat, per la vàlua afegida que aquestes eines tenen en el desenvolupament d'estratègies per al tractament de la informació i per a la difusió dels resultats de les tasques d'aprenentatge.

El nivell escrit de la llengua castellana és correcte, però una part de l'alumnat, d'origen no castellanoparlant, té dificultats per expressar-se oralment en aquesta llengua.

- ⊙ Com s'ha dit anteriorment casi el 50% de l'alumnat és catalanoparlant, i per aquest motiu part d'aquest alumnat té dificultats en l'expressió oral en castellà.
- ⊙ Per tal de millorar l'expressió oral en castellà, a C.I. , i bàsicament a 1r, l'ensenyament de llengua castellana, es limita a treballar l'expressió oral, deixant en segon terme la llengua escrita. D'aquesta manera l'alumna agafa confiança tant amb l'expressió oral com en l'escrita.

2.2.1.5. Castellà a les àrees no lingüístiques

DEFINICIÓ:

El centre planifica la importació de blocs de continguts curriculars d'àrees no lingüístiques en castellà i en justifica la selecció. En la programació d'aquesta opció s'utilitza la metodologia pròpia de l'àrea i s'inclou suport lingüístic per tal de facilitar la compleció de les tasques i assegurar l'aprenentatge dels continguts.

El centre fa blocs de continguts en castellà perquè, amb les hores que estableix el currículum per a aquesta llengua. Es potencia l'aspecte comunicatiu, instrumental i motivador de l'ensenyament/aprenentatge de la llengua.

- ⊙ El centre no imparteix una àrea curricular no lingüística en castellà, i realitzem 2h de castellà amb la qual cosa es compleix amb la normativa vigent.

2.2.1.6. Alumnat nouvingut

DEFINICIÓ:

El centre ha de posar els mecanismes necessaris per tal que l'alumnat que s'incorpora tardanament al sistema educatiu i que no coneix cap de les dues llengües oficials, en acabar l'ensenyament, les conegui ambdues de la mateixa manera.

- ⊙ Quan arriba un alumne nouvingut que no coneix cap de les dues llengües oficials, primerament se li proporciona un aprenentatge bàsic de la llengua catalana, i posteriorment, quan ja ha adquirit un cert coneixement, s'introdueix de forma paral·lela la llengua castellana.
- ⊙ Quan l'alumne nouvingut ja coneix una de les dues llengües, que acostuma a ser la castellana, a partir d'aquesta s'introdueix l'altra llengua de forma sistemàtica.

2.3.1.1. Estratègies generals per a l'assoliment de l'objectiu etapa

DEFINICIÓ:

L'alumnat, en acabar l'etapa, ha de conèixer, com a mínim, una llengua estrangera per tal d'esdevenir usuaris i aprenents capaços de comunicar-se i accedir al coneixement en un entorn plurilingüe i pluricultural.

En aquest apartat el centre ha d'especificar quan comença l'aprenentatge/ensenyament de la primera llengua estrangera (caldrà tenir present la realitat sociolingüística de l'alumnat), quan, si s'escau, el de la segona llengua estrangera i quan, si s'escau, l'ensenyament d'altres llengües estrangeres. També ha d'especificar, si s'escau, quins blocs de continguts d'àrees no lingüístiques es fan en una llengua estrangera i justificar-ne l'elecció.

- ⊙ La llengua estrangera que s'imparteix al nostre centre és l'anglès.
- ⊙ L'ensenyament/aprenentatge d'aquesta llengua, comença a implantar-se a P-3 i finalitza a 6è, tot seguint les hores marcades pel Departament.
- ⊙ També creiem que en acabar l'Etapa, l'alumne ha de conèixer una llengua estrangera per comunicar-se i desenvolupar-se en l'entorn social actual.
- ⊙ Pensem que per facilitar l'aprenentatge d'una llengua seria molt més afectiu poder treballar amb grup reduït.

2.3.1.1.1. Desplegament del currículum

DEFINICIÓ:

El centre assegura una distribució coherent i progressiva del currículum al llarg de l'etapa, segons el context sociolingüístic i el projecte educatiu propis, amb un tractament cíclic dels conceptes, variant els contextos d'ús d'acord amb l'etapa madurativa i les necessitats de l'alumnat, i ofereix oportunitats d'ús significatiu de la llengua estrangera dins i fora de l'aula i espais d'interacció/comunicació suficientment variats per donar resposta als diferents estils i ritmes d'aprenentatge de l'alumnat.

L'ensenyament de les llengües estrangeres al centre segueix la línia pedagògica que ens hem marcat, i és coherent i graduada, ja que hi ha una coordinació entre les diferents especialistes d'anglès.

- ⊙ Considerem molt important l'estabilitat en quant a la destinació del col·lectiu de mestres, ja que això ens ha ajudat a crear un projecte d'anglès al nostre centre.

2.3.1.1.2. Metodologia

DEFINICIÓ:

El centre vetlla perquè l'enfocament emprat en l'aprenentatge i ús de les llengües estrangeres inclogui oportunitats perquè l'alumnat adquireixi habilitats lingüístiques, amb especial èmfasi en la competència oral en els primers estadis, contribueixi en el desenvolupament cognitiu de l'alumnat i l'ajudi a esdevenir progressivament autònom per continuar aprenent, i aprengui a treballar en col·laboració, tot respectant la diferència.

Hi ha un enfocament comunicatiu de l'ensenyament de les segones llengües, hi ha una coordinació efectiva entre el professorat de llengües estrangeres del centre.

- ⊙ Tot i que no hi ha un document final consensuat pel conjunt de mestres de llengua estrangera, sí que hi ha diferents documents provisionals que especifiquen part de l'aprenentatge d'aquesta.
- ⊙ Ara, actualment, ens falta consensuar diferents acords per realitzar aquest document definitiu.
- ⊙ Tenim activitats establertes i acordades com: el Sharing to learn, les Travelling bags, nades en anglès (1r,4t i 6è), Halloween.

2.3.1.1.3. Materials didàctics per a l'aprenentatge de la llengua estrangera

DEFINICIÓ:

El centre estableix uns criteris de coherència i continuïtat metodològica per a la tria dels materials didàctics i vetlla per donar oportunitats a l'alumnat per a l'accés a recursos addicionals variats que afavoreixen l'atenció a la diversitat. Cal que s'especifiquin els criteris de coherència i continuïtat metodològica que s'estableixen i com s'atén la diversitat a partir de l'oferta de materials.

Periòdicament es revisen els llibres de text i els materials didàctics que es faran servir el curs següent segons les necessitats de l'alumnat. Es preveuen materials que serveixen per a l'ampliació dels coneixements.

- ⊙ Els/les mestres de llengua estrangera, consensuen els llibres de text que utilitzem, tenint en compte i adequant-ho a les necessitats de l'alumnat.
- ⊙ A més a més, cada any es destina una petita part del pressupost, per dotació de material per a l'aula d'anglès. Aquesta dotació tant es per l'ampliació de material didàctic com per material de reforç.

2.3.1.1.4. Recursos tecnològics per a l'aprenentatge de la llengua estrangera

DEFINICIÓ:

El centre assegura la presència dels recursos TIC, TAC i audiovisuals en l'aprenentatge de la llengua estrangera com a mitjà d'accés a material divers i autèntic, per atendre els diferents estils i ritmes d'aprenentatge de l'alumnat, per la vàlua afegida que aquestes eines tenen en el desenvolupament d'estratègies per al tractament de la informació, per diversificar els models lingüístics presents a l'aula i per a la difusió dels resultats de les tasques d'aprenentatge.

El centre disposa de recursos tecnològics, i l'àrea d'anglès utilitza diàriament les pissarres digitals per les activitats proposades.

- ⊙ Tot i que el centre disposa de recursos tecnològics, a vegades és difícil utilitzar-los, tenint en compte diferents dinàmiques que s'utilitzen i el suport tècnic.

2.3.1.1.5. L'ús de la llengua estrangera a l'aula

DEFINICIÓ:

El centre decideix que l'aula de llengua estrangera sigui un espai d'immersió en la llengua d'aprenentatge entenent que aquest espai és la millor garantia per oferir oportunitats d'ús real i de contacte amb la llengua d'aprenentatge. Per tant, el professorat utilitza aquesta llengua com l'habitual en les interaccions (formals i informals) amb els/les alumnes vetllant sempre per establir un clima favorable en què l'alumnat se senti segur i estimulat per anar utilitzant-la progressivament.

El centre potencia l'ús i el treball de la llengua anglesa, i proporciona espais i activitats pel seu ús i desenvolupament.

- ⊙ El centre ha fet un plantejament de l'ús de la llengua anglesa , es realitzen diferents activitats on s'hi participa des de l'àrea de llengua estrangera, com ara: a la revista escolar i té un apartat, s'assisteixen a diferents obres teatrals en anglès i també es canten cançons en anglès en la festa de Nadal que es realitzen a l'escola, entre altres activitats.
- ⊙ Actualment l'àrea de plàstica es realitza en llengua anglesa.

2.3.1.2.1. Avançament de l'aprenentatge de la llengua estrangera

DEFINICIÓ:

El centre planifica l'avançament de l'aprenentatge de la primera llengua estrangera a l'educació infantil tenint en compte la contextualització d'aquesta llengua dins el currículum de l'educació infantil, seguint la metodologia pròpia d'aquesta etapa i assegurant la dedicació horària i una organització que afavoreixi el contacte freqüent amb la llengua. Es vetlla perquè qui s'encarrega de l'experiència tingui la competència lingüística necessària i la formació específica per a aquesta etapa.

- ⊙ L'escola la Salut planifica l'avançament de l'aprenentatge de la primera llengua estrangera a l'Educació Infantil, iniciant-se a P-3.
- ⊙ Des de P-3 fins a P-5, l'ensenyament de l'anglès es fa de forma oral, tenint suport visual i gràfic.
- ⊙ Les activitats planificades es presenten de manera lúdica, en forma de jocs, contes, danses,... i d'aquesta manera els nens i nenes es motiven amb facilitat i gaudeixen més de l'aprenentatge de l'anglès.

2.3.1.3. Projectes i programes plurilingües

DEFINICIÓ:

El centre s'ha plantejat participar en projectes plurilingües o incentivar programes plurilingües, com, per exemple, els que permeten potenciar la comprensió de les diverses llengües romàniques o els que permeten potenciar l'autoavaluació de l'alumnat en temes de coneixement de les llengües.

- ⊙ Com s'ha dit anteriorment, anys enrere, el centre va iniciar i dur a terme un pla estratègic on es treballava el tractament de les llengües: català, castellà i anglès.

2.3.3. LLENGÜES COMPLEMENTÀRIES PROCEDENTS DE LA NOVA IMMIGRACIÓ

DEFINICIÓ:

Els centres docents són espais de convivència, amb capacitat per generar noves complicitats i de sumar tot allò que tenen de positiu totes les cultures, on sigui possible, a més, que l'alumnat d'origen estranger pugui construir, com a ciutadà i ciutadana d'aquest país, una nova identitat compartida i no excloent que, en cap moment, impliqui la renúncia al bagatge lingüístic i cultural de cadascú.

Una de les línies d'actuació és facilitar que els nois i les noies de nacionalitat estrangera (i també el conjunt de l'alumnat) puguin conèixer les cultures estrangeres i les llengües d'origen, com una manera més de valorar el bagatge cultural i lingüístic que ens aporten a la nostra societat, fet que, de ben segur, a més, també farà possible una millor acollida i una més gran cohesió social.

El centre no té prevista la realització de classes de llengua d'origen en horari extraescolar, però en fan un ús simbòlic i s'utilitzen per treballar la dimensió plurilingüe i intercultural del currículum, ja que s'entén que, a partir de la valoració d'aquestes llengües i cultures, es valora la llengua i cultura catalanes i es potencien les actituds cap a persones que les parlen, les quals, a la seva vegada, també se senten reconegudes.

- ⊙ En el centre no disposem d'aula d'acollida, ja que tenim un nombre poc elevat d'immigració, però si, d'una aula d'atenció a la diversitat, on els nens/es nouvinguts són acollits.
- ⊙ També, l'escola disposa d'un pla d'actuació per atendre els nens i nenes nouvinguts/-es.

2.4.1.1. Llengua del centre

DEFINICIÓ:

Els rètols, cartells, murals i l'ambientació en general han de ser en català. El centre esdevé un referent d'ús de la llengua.

El centre educatiu ha acordat seguir un criteri lingüístic favorable a l'ús del català també en el rètols, els cartells i la decoració general de centre. A la pràctica es respecta aquest acord i se'n fa un seguiment

- ⊙ En el centre el murals, rètols, referents de classe,... es fan en català, ja que és la llengua que el nostre centre educatiu utilitzem per comunicar-nos i expressar-nos.
- ⊙ Tot i això els murals específics de l'àrea d'anglès i llengua castellana, són en aquestes respectives llengües.

2.4.1.2. Documents de centre

DEFINICIÓ:

Els documents de centre: PEC (i PLC), RRI, i PAC, amb els continguts i referents de la llengua catalana, han d'impregnar la vida del centre, s'han de revisar i actualitzar periòdicament, els ha de conèixer tot el professorat i cal tenir-los en compte en totes les actuacions per evitar contradiccions entre els continguts dels documents i les actuacions que se'n deriven. S'han de fer conèixer, encara que sigui en una versió reduïda, al conjunt de la comunitat educativa.

El centre revisa i actualitza amb regularitat els documents de centre, amb especial atenció als continguts referits a la llengua catalana i es fa un seguiment en les actuacions quotidianes de les propostes de canvi derivades de les revisions.

- ⊙ El centre cada any, revisa i actualitza els diferents documents interns del centre.
- ⊙ Tot i que aquests documents els realitza l'equip directiu, són revisats i aprovats per tot el claustre de mestres.
- ⊙ Alguns documents però, com el projecte intern de les llengües, la formació de matemàtiques, la formació de resolució de conflictes,..., es realitzen entre tot el claustre de mestres i cada nivell disposa d'una còpia per tal de conèixer també, la metodologia utilitzada i el desenvolupament de les diferents àrees.
- ⊙ Tot i que es van revisant sovint cada curs, es para més atenció en un document determinat.
- ⊙ Tots els/les mestres del centre tenen a disposició els documents de Centre, i en qualsevol moment els poden consultar.

2.4.1.3. Ús no sexista del llenguatge

DEFINICIÓ:

Els centres educatius han d'utilitzar un llenguatge no sexista ni androcèntric. Cal que es treballi amb l'alumnat perquè puguin superar tota mena d'estereotips i perquè puguin tenir actituds crítiques davant dels continguts de risc que denigren les persones per motius de sexe o que l'associen a imatges tòpiques que es converteixen en vehicle de segregació o desigualtat.

Tots els documents del centre tenen en compte els criteris d'utilització d'un llenguatge no sexista ni androcèntric. Tot el professorat treballa transversalment a les àrees del currículum.

- ⊙ Tot i que no es treballa directament, constantment a les aules de forma indirecta els/les mestres utilitzen aquest ús no sexista de la llengua.

- ⊙ Aquest ús constant, fa que els/les alumnes de forma involuntària l'absorbeixin, i utilitzin de forma adequada el llenguatge, o sigui, oferim a l'alumnat un model de referència.
- ⊙ Per altra banda, tots els documents i notificacions que es fan a les famílies del centre, també es té en compte l'ús del llenguatge no sexista.

2.4.1.4. Comunicació externa

DEFINICIÓ:

El centre educatiu empra el català en les seves actuacions internes (actes, comunicats, informes...) i en la relació amb corporacions públiques de Catalunya, institucions i amb les empreses que contracta. També utilitza la llengua catalana en les comunicacions i les notificacions adreçades a persones físiques o jurídiques residents en l'àmbit lingüístic català, sens perjudici del dret dels ciutadans i ciutadanes a rebre-les en castellà, si ho demanen. En aquest darrer cas, es farà en format bilingüe català/castellà. Excepcionalment, i durant el període d'acollida al centre, i sempre que sigui possible, es faran comunicats bilingües català/llengua d'origen per a les famílies

El centre fa la documentació en català i s'atenen les peticions en castellà que sol·liciten les famílies. Es tenen en compte, quan és possible, les llengües de nova immigració, però de forma oral.

- ⊙ Com s'ha dit anteriorment la llengua utilitzada per comunicar-nos, en la nostra comunitat educativa és el català.
- ⊙ Tenint en compte això, tots els documents i comunicats es generen en català, tot i això les famílies que demanen la traducció d'algun comunicat, se'ls hi facilita, ja sigui oralment o per escrit.
- ⊙ Pel què fa a altres llengües de la nova immigració, no les tenim en compte a l'hora de realitzar documents i comunicats, ja que el tant per cent d'immigració en aquest centre és molt baix, i no és necessari, ja que disposem d'altres recursos per a fer-los-hi arribar la informació necessària.

2.4.1.5. Llengua de relació amb famílies

DEFINICIÓ:

Segons l'article 20.2 de la Llei de política lingüística, l'escola ha de fer del català la seva llengua de treball i de projecció interna i externa. El desconeixement del català per part d'algunes famílies no ha de suposar que quedin excloses de les activitats del centre, però tampoc no ha de comportar una renúncia a l'ús de la llengua, que és una oportunitat per a la integració de les famílies de l'alumnat i per a la normalització i extensió del seu ús.

El centre educatiu ha acordat que tots els professionals del centre s'adreçaran habitualment en català a les famílies de tot l'alumnat, i quan és necessari es realitza en castellà.

- ⊙ Tot i que no consta en cap document del centre, que la relació família escola, es faci en català, hi ha un acord intern del professorat, ja que és la llengua utilitzada per realitzar activitats, documents, comunicats, notificacions, entrevistes,...
- ⊙ Tot i això, en alguns casos es canvia la llengua (castellà), ja que el què volem és que la informació arribi a les famílies al màxim de correcta possible.
- ⊙ En casos molt puntuals, en famílies estrangeres, a través d'un traductor (els nostres especialistes d'anglès), s'ha fet una traducció al seu idioma, en situacions molt específiques com poden ser les entrevistes.

2.4.1.6.1. Serveis d'educació no formal

DEFINICIÓ:

El centre educatiu ha de preveure de manera efectiva que, en l'organització i la realització de serveis d'educació no formal al centre (servei d'acollida matinal, menjador escolar, etc.), els adults responsables s'adrecin sempre en català a l'alumnat en qualsevol situació, vetllant per tal que la comunicació de l'alumnat sigui també en català. Per aconseguir-ho ha de garantir la coordinació del centre educatiu amb les persones que duen a terme aquestes activitats.

Existeix una preocupació al centre per tal que els serveis d'educació no formal coneguin i facin seves les orientacions i propostes del centre pel què fa el català com a llengua d'ús i el tractament de la diversitat lingüística. Però no s'ha anat més enllà de redactar alguna proposta o algun projecte estrictament formal.

- ⊙ Les activitats extraescolars que es realitzen al centre estan coordinades amb l'AMPA, i també n'hi ha alguna altra que està organitzada per l'Ajuntament del poble de Collbató.
- ⊙ L'AMPA del centre està en constant coordinació amb l'escola i porta a terme la dinàmica del centre.
- ⊙ Tan les acollides del matí com a les de la tarda, i les activitats extraescolars es realitzen en català i castellà.
- ⊙ També l'activitat de menjador es realitza en català i castellà.

2.4.1.6.2. Activitats extraescolars

DEFINICIÓ:

El centre educatiu ha de preveure de manera efectiva que en l'organització i la realització d'activitats extraescolars (tallers d'estudi assistit, activitats d'educació no formal de l'AMPA o del Pla educatiu d'entorn, Esport a l'escola, etc.) se segueixin els mateixos criteris que s'han establert en el projecte lingüístic. Els responsables d'aquestes activitats s'adreçaran sempre en català a l'alumnat, tant en les situacions formals com en les més informals, vetllant per tal que la comunicació de l'alumnat sigui també en català. Per aconseguir-ho ha de garantir-se la coordinació del centre educatiu amb les persones responsables que duen a terme aquestes activitats.

Existeix una preocupació al centre per tal que els responsables de les activitats extraescolars coneguin i facin seves les orientacions i propostes del centre pel que fa al català com a llengua d'ús i el tractament de la diversitat lingüística. S'ha arribat a facilitar la formació i a redactar una proposta concreta, però s'aplica irregularment perquè no se'n fa el seguiment.

- ⊙ Per part del centre es procura que les activitats es realitzin en català, però actualment, encara no s'ha arribat a facilitar una formació o un document on es recullin les diferents propostes per l'ús de la llengua catalana.
- ⊙ Tot i això és un objectiu que es marca l'escola per a un futur proper.

2.4.1.6.3. Contractació d'activitats extraescolars a les empreses

DEFINICIÓ:

L'Acord del Govern de la Generalitat, (30 de novembre de 2004) estableix: *Per fomentar l'ús del català, el Govern exigirà la presència de la llengua en la contractació pública (...) En general, les empreses contractades per la Generalitat hauran d'utilitzar el català en els rètols, publicacions, avisos i en la documentació adreçada al públic. Quan l'idioma formi part, directament o indirectament, del producte o del servei contractats, aquests hauran de ser en català. Per tant, hom vetllarà perquè en la contractació d'activitats extraescolars les empreses usin el català (cases de colònies, transports, excursions, etc.).*

El centre educatiu s'ha acordat vetllar perquè en la contractació d'activitats extraescolars, les empreses usin el català, i es fa tot el possible per dur aquest acord a la pràctica.

- © Tot i que no està reflectit en un document de centre, la filosofia de l'escola potencia l'ús del català en tots els àmbits.

2.4.1.7. Llengua i entorn

DEFINICIÓ:

El centre participa en el pla educatiu d'entorn de la població (o es coordina en xarxa) per tal de treballar conjuntament amb les administracions públiques i amb les entitats i garantir la continuïtat i la coherència educativa en temes com l'ús de la llengua catalana, la interculturalitat i la cohesió social.

El centre treballa en xarxa amb altres centres, altres administracions públiques o entitats de l'entorn, però el tema lingüístic es considera secundària.

- ⊙ El centre treballa en xarxa amb diferents estaments de la zona.
- ⊙ No és que en aquests moments es consideri secundari l'ús de la llengua, sino que tenim engegats altres projectes.
- ⊙ Tot i això com a zona també és un dels temes a tractar properament i unificar criteris d'ús.

2.4.2.1. Actituds lingüístiques

DEFINICIÓ:

Segons la Declaració Universal de Drets Lingüístics, *tothom té dret a ésser reconegut com a membre d'una comunitat lingüística i, si s'estableix en el territori d'una altra, té el dret i el deure de mantenir-hi una relació d'integració.* Per aquest motiu, el centre educatiu ha de tenir en compte la diversitat lingüística de l'alumnat i aprofitar-la, tant per afavorir l'autoestima com per enriquir el currículum i les activitats ordinàries del centre.

El centre disposa de programes específics sobre diversitat lingüística, interculturalitat i resolució de conflictes que es treballen habitualment a la tutoria i els té en compte la major part del professorat en les seves activitats docents.

- ⊙ En algun d'ells no hi ha document escrit, tot i que a la pràctica la filosofia d'escola vetlla per un ambient de respecte, tolerància i interculturalitat.
- ⊙ Anys enrere es va iniciar un treball sobre la resolució de conflictes, que avui en dia encara es duu a terme. S'ha realitzat una formació de centre sobre aquesta temàtica.
- ⊙ També es realitzen tutories setmanalment, i reunions de delegats on un dels tems a tractar és la resolució de conflictes, dins i fora de tot l'àmbit escolar.
- ⊙ A través de l'ensenyament alternatiu també es treballa aquesta temàtica.

2.4.2.2. Mediació lingüística (traducció i facilitació)

DEFINICIÓ:

Cal establir pautes d'ús lingüístic favorables a la llengua catalana per a tots els membres de la comunitat educativa i garantir que totes les activitats administratives i les comunicacions entre el centre i l'entorn siguin en llengua catalana, sense perjudici que s'arbitrin mesures de traducció en el període d'acollida de les famílies de l'alumnat nouvingut o que es faciliti documentació bilingüe català/castellà o s'atengui oralment en castellà aquelles persones que expressament ho demanin.

A partir de la revisió periòdica, quan convé es van incorporant noves actuacions o reforços d'ús del català, i s'han articulat mesures de traducció de documents o d'informacions en el moment de l'acollida a les famílies nouvingudes i es facilita documentació bilingüe català/castellà a tothom que ho demani explícitament.

- ⊙ Més que un revisió, es fa un avaluació on tractem aquest tema, i any rere any realitzem les mateixes actuacions.
- ⊙ Tots els documents es realitzen en català, i quan un família ho sol·licita, o és nouvinguda es prenen les mesures d'explicar la informació de forma oral en castellà, i en algun cas en altres llengües, utilitzant traductors.

2.4.3. ALUMNAT NOUINGUT

DEFINICIÓ:

Amb l'alumnat nouvingut s'utilitzarà sempre el català per fer-ne possible la integració. Cal garantir una atenció individualitzada intensiva en la llengua del centre i que es faci amb metodologia d'ensenyament de llengua estrangera (L2 o llengua nova) i des d'un enfocament comunicatiu, durant el temps necessari.

Tot el personal docent i no docent s'adreça en català a l'alumnat nouvingut, en cas necessari la comunicació es realitza en castellà.

2.4.4.1. El pla de formació de centre en temes lingüístics

DEFINICIÓ:

El pla de formació de centre promou activitats de formació al centre educatiu d'acord amb el seu pla de formació específica, com a mesura professionalitzadora i com a element que doni cohesió al treball en equip dels docents d'una entitat educativa. Els objectius d'aquest pla de centre sorgiran a partir de la voluntat i de la capacitat de planificació de l'assessorament per part de les institucions col·laboradores (ICE). Els centres han de determinar les necessitats de formació tant lingüístiques com didàctiques (d'ensenyament de llengües i d'ensenyament en una llengua).

El centre ha fet un autodiagnosi amb les necessitats de formació relacionada amb els objectius d'estratègies i de millora de centre. Té en perspectiva projectes de formació en les diverses àrees curriculars. Vol incorporar noves metodologies i nous mètodes de treball.

2.4.5.1. Coordinació cicles i nivells

DEFINICIÓ:

A l'hora d'organitzar globalment la programació curricular de les àrees de llengües, per tal que respongui a les necessitats de l'alumnat del centre, cal establir una coordinació entre el professorat d'un cicle, entre el professorat dels diversos cicles i entre el professorat de nivells diferents encara que, en el cas de l'ensenyament públic, siguin de centres diferents, independentment de la llengua que hi imparteixin.

Hi ha coordinació a tota l'etapa educativa, però només d'una llengua. També hi ha coordinació català/castellà/llengua estrangera.

2.4.5.2. Estructures lingüístiques comunes

DEFINICIÓ:

El treball ben executat de les estructures lingüístiques comunes ajuda a assolir els objectius de l'aprenentatge de la llengua catalana, castellana i llengües estrangeres de l'educació primària i secundària. L'eix vertebrador de l'ensenyament de llengües de Catalunya gira entorn del tractament d'aquestes llengües i en com s'organitza l'ensenyament-aprenentatge de les estructures lingüístiques comunes.

El centre ha fet reflexió sobre el tractament de les estructures lingüístiques comunes.

2.4.5.3. Projectes d'innovació

DEFINICIÓ:

El centre participa en projectes d'innovació pel que fa referència a l'aprenentatge/ensenyament de les llengües.

El centre actualment està immers en un canvi de metodologia innovadora que repercuteix en totes les àrees d'aprenentatge.

2.4.6. BIBLIOTECA ESCOLAR

DEFINICIÓ:

La biblioteca escolar és un centre de recursos, un espai d'aprenentatge i de suport al desenvolupament de les àrees curriculars, on es pot trobar tot tipus d'informació en diferents suports, que ha d'estar a l'abast de l'alumnat, del professorat i de tota la comunitat educativa.

La composició del seu fons ha de respondre al nivell educatiu de l'alumnat del centre i ha de preveure la diversa tipologia dels seus usuaris/es. La llengua dels documents ha de ser preferentment la catalana, però també el fons ha de tenir en compte les llengües curriculars i la diversitat lingüística de l'alumnat. Tanmateix, el fons s'ha de mantenir actualitzat i ha d'haver-hi un equilibri entre els materials de ficció i els de coneixements, un 60% i un 40% aproximadament.

La dinamització de la biblioteca escolar comprèn la panificació i el desenvolupament de diferents programes, propostes i activitats de foment de la lectura i el pla de lectura de centre.

El centre té un biblioteca amb un volum de documents suficient per donar resposta a les necessitats d'informació de la seva comunitat educativa. Pel què fa a la llengua, els documents estan escrits en català però també s'ha tingut en compte d'incorporar documents escrits en les altres llengües del currículum i amb les altres llengües de la nova immigració. Pel què fa a les activitats del foment de la lectura i accés i ús a la informació, el centre té una planificació anual.

2.4.6.1. Accés i ús de la informació

DEFINICIÓ:

L'accés i ús de la informació o la competència informacional, té com a objectiu la promoció d'activitats encaminades a l'adquisició de les habilitats i destreses necessàries per ajudar l'alumnat a reconèixer quan la informació és necessària, com localitzar-la, com avaluar-la, i com comunicar-la de forma efectiva, amb l'objectiu de transformar-la en coneixement personal. Aquest plantejament implica el desenvolupament d'habilitats de pensament, d'ús de tecnologies d'informació i d'ús de fonts d'informació general. El treball de la competència informacional ha de ser assumit per tot el professorat en col·laboració amb la biblioteca del centre, entesa com a espai transversal de suport en el desenvolupament de les àrees curriculars. En aquest procés formatiu s'ha de tenir en compte la situació sociolingüística actual de la societat catalana, amb el català com a llengua vehicular i la presència de les llengües curriculars i les de la nova immigració.

El centre ha començat a elaborar una planificació, recollint les activitats de cerca i ús de la informació que es fan a les aules, departaments, als cicles i/o a la biblioteca. Majoritàriament les activitats se centren en la cerca i localització d'informació a través d'Internet. Es té cura que l'alumne presenti la informació cercada en la llengua d'aprenentatge del centre.

2.4.6.2. Pla de lectura de centre

DEFINICIÓ:

El pla de Lectura de Centre (PLEC) és el conjunt d'objectius i metodologies per promoure: 1) l'aprenentatge de la lectura, entès com una progressió ascendent en l'adquisició de la comprensió lectora, 2) l'aprenentatge a través de la lectura, entès com la capacitat de cercar, comprendre i assimilar textos amb una finalitat investigadora concreta, 3) el gust per llegir, entès com l'adquisició d'un hàbit basat en el gaudi, i 4) la formació d'usuaris, entesa com l'adquisició de les eines, tècniques i metodologies de les diferents formes d'accés tant a la lectura com a font d'informació com a la lectura com a font de gaudi.

El centre educatiu ha de treballar en col·laboració activa amb les famílies (AMPAS) i altres institucions, com poden ser les biblioteques públiques i les administracions (plans d'entorns, plans municipals...).

El PLEC ha de reconèixer la complexa situació sociolingüística de la societat catalana, i vetllar perquè el català continuï essent la llengua vehicular i d'aprenentatge, a la vegada que hi hagi una presència adequada de les altres llengües curriculars i un reconeixement de les de la nova immigració.

El centre està elaborant un PLEC ja que es realitzen diferents activitats d'animació a la lectura impulsades per diferent professorat, comissions, cicles, des de la biblioteca de l'escola i/o amb la biblioteca del municipi.

2.4.7.1. Pàgina web del centre

DEFINICIÓ:

El centre té una pàgina web que li permet la comunicació amb tota la comunitat educativa. S'hi pot trobar tota la informació que necessita l'alumnat i les seves famílies: documentació, informació sobre els estudis que es fan al centre, característiques, programació de sortides, activitats extraescolars, participació en projectes... La web és en llengua catalana, tot i que hi pot haver-hi escrits en altres llengües si corresponen a activitats fetes en altres llengües curriculars.

La pàgina web del centre és un recurs compartit per tot el professorat i per tota la comunitat educativa. Es prioritza l'ús de la llengua catalana.

2.4.7.2. Revista

DEFINICIÓ:

El centre té una revista que permet la comunicació amb tota la comunitat educativa. Serveix per treballar el llenguatge periodístic amb l'alumnat i per difondre les activitats i els treballs en què es participa. També hi ha espais de reflexió dedicats bàsicament a les famílies.

La revista és un recurs compartit per tota la comunitat educativa i s'han establert els mecanismes per facilitar-ne la participació. Hi ha un criteri clar de l'ús de la llengua catalana i de les altres llengües presents al centre.

2.4.7.3. Exposicions

DEFINICIÓ:

El centre organitza, amb la col·laboració d'organismes públics o d'entitats, exposicions sobre temàtica relacionada amb el món de l'educació. Es prioritza que siguin en llengua catalana.

S'organitzen exposicions al centre que permeten la participació de tota la comunitat educativa. El centre no ha establert uns criteris lingüístics.

2.4.8. XARXES DE COMUNITATS VIRTUALS

DEFINICIÓ:

El centre potencia l'existència de xarxes de comunitats virtuals en les quals intervenen tant el professorat (per intercanviar experiències, recursos, formació...) com l'alumnat (per treballar aspectes relacionats amb el currículum i l'ús i el coneixement de les diverses llengües presents al centre.

El centre no participa en cap espai virtual d'intercanvi d'informació ni per al professorat ni per l'alumnat, ni ha creat cap espai de comunicació virtual entre professorat i alumnat, ja que es considera que amb les activitats d'aula ja n'hi ha prou.

2.4.9. INTERCANVIS I MOBILITAT

DEFINICIÓ:

Els intercanvis epistolars, telemàtics i presencials, la col·laboració entre centres i les colònies i estades lingüístiques creen dinàmiques encaminades a millorar la competència lingüística de l'alumnat, a viure necessitats de comunicació i interacció reals en el seu propi context, a generar bones pràctiques, a facilitar la interrelació sociocultural i a afavorir el coneixement de la riquesa històrica, lingüística i cultural d'altres indrets.

Prioritzem el treball a l'aula per crear necessitats de comunicació i per ampliar el coneixement històric, lingüístic i cultural dels indrets on es parlen les llengües treballades al centre.

2.4.10. DIMENSIÓ INTERNACIONAL DEL CENTRE EDUCATIU

DEFINICIÓ:

Participació:

La dimensió europea i internacional del centre educatiu és garantia de participació en un món global. La incorporació del desenvolupament de la dimensió europea i internacional en les finalitats educatives del projecte de centre permet concretar accions i planificar projectes a curt, mitjà i llarg termini, promoguts i prioritzats des del projecte lingüístic plurilingüe.

El desenvolupament de la dimensió internacional del centre dóna oportunitats a l'alumnat i al professorat de conèixer, col·laborar i treballar conjuntament amb altres centres d'arreu del món per a la millora dels processos educatius vers el diàleg intercultural i la ciutadania activa.

Cal que la finalitat de millorar la dimensió europea o internacional del centre s'integri en el projecte lingüístic plurilingüe i els projectes específics estiguin planificats, reconeguts i acceptats per tota la comunitat educativa.

Coordinació:

La dimensió europea i internacional del centre educatiu afavoreix la projecció externa del centre i ajuda a la cohesió interna dels equips docents pel que fa a la innovació i a la renovació metodològiques.

Per facilitar la participació del centre en programes i projectes internacionals és imprescindible la coordinació dels equips docents i dels referents de les diferents llengües impartides al centre educatiu, amb una col·laboració promoguda i prioritzada des del projecte lingüístic plurilingüe.

Cal que la comunitat educativa afavoreixi un temps de reflexió compartida per al professorat implicat en projectes internacionals i estimuli l'autonomia de treball entre l'alumnat que hi participa.

La coordinació d'actuacions, participants i ús dels recursos lingüístics i comunicatius per a desenvolupar un projecte internacional ha d'estar impulsada en el projecte lingüístic plurilingüe.

Es disposa d'un PLC que, en un principi, va servir per avançar cap al tractament de les llengües del centre.

ANNEX

L'ENSENYAMENT APRENTATGE DE LA LECTURA I L'ESCRITURA

L'ENSENYAMENT APRENENTATGE DE LA LECTURA I L'ESCRITURA

(Document fruit de diversos assessoraments de centre)

Escola La Salut

Collbató

ÍNDEX

01. MARC REFERENCIAL.....	- 57 -
02. QUÈ ENTENEM PER LLEGIR I ESCRIURE ?	- 59 -
03. INTERRELACIÓ LLENGUA ORAL I LLENGUA ESCRITA.....	- 60 -
04. EVOLUCIÓ QUE SEGUEIXEN ELS/LES ALUMNES EN L'APRENENTATGE DE LA LECTURA I L'ESCRITURA.....	- 62 -
04.1. DESCRIPCIÓ DE LES ETAPES D'APRENENTATGE DE L'ESCRITURA.....	- 62 -
04.2. PROCÉS APRENENTATGE DE L'ESCRITURA. (Veure annex I).....	- 63 -
04.3. ETAPES DE L'APRENENTATGE DE LA LECTURA.	- 64 -
04.4. PROCÉS APRENENTATGE DE LA LECTURA.....	- 64 -
05. OBJECTIUS D'APRENENTATGE DE LA LECTURA I L'ESCRITURA.....	66
05.1 ESCRIURE: OBJECTIUS REFERENCIALS.....	66
05.2. LLEGIR: OBJECTIUS REFERENCIALS.....	67
06. CONTINGUTS DE L'ESCRITURA	70
06.1. ASPECTES FORMALS DE L'ESCRITURA	70
06.1.1. EDUCACIÓ DEL GEST GRÀFIC	70
06.1.2. TIPUS DE LLETRA I FORMA	72
06.1.3. PRESENTACIÓ / DISTRIBUCIÓ DE TEXT	73
06.2. COMPRESIÓ DEL SISTEMA D'ESCRITURA (CONSCIÈNCIA, FONOLOGIA, I CODIFICACIÓ)	75
06.3. PROCÉS COGNITIU D'EXPRESSIÓ I PRODUCCIÓ DE TEXTOS	76
07. CONTINGUTS DE LA LECTURA.....	78
07.1. ASPECTES FORMALS DE LA LECTURA.....	78
07.2. RECONeixEMENT GLOBAL I DESCODIFICACIÓ.....	78
07.3. PROCÉS COGNITIU DE COMPRESIÓ (COMPRESIÓ LECTORA).....	79
08. CONTINGUTS COMUNS DE LECTURA I ESCRITURA	80
08.1. ÚS I FUNCIONALITAT (LLEGIR I ESCRIURE)	80
08.2. TREBALL SISTEMÀTIC (GRAMÀTICA, LÈXIC, ORTOGRAFIA, FONÈTICA).....	80
09. ENFOCAMENT METODOLÒGIC	82
10. L'AVAlUACIÓ	84

01. MARC REFERENCIAL

El constructivisme no és un mètode en sí mateix, és un enfocament, és un conjunt d'estratègies, formes d'intervenció... que parteix dels coneixements previs que té l'alumne per tal de desenvolupar el procés d'ensenyament - aprenentatge de la lectura i l'escriptura.

Els nens i nenes estan plens d'idees, teories, hipòtesis sobre el llenguatge escrit pel fet d'estar en contacte amb ell i veure l'ús que en fan els adults. Estem dins d'una societat en la qual la comunicació té una gran importància.

A partir dels coneixements previs i de la interacció entre d'altres nens/es i adults, el nen amplia coneixements, observa constantment, fa hipòtesis que l'ajuden a anar avançant. L'alumne va descobrint la lògica i el funcionament de la lectura i l'escriptura a partir de hipòtesis que ell fa.

Per la seva banda el/la mestre/a ha de provocar que l'alumne interaccioni: amb altres companys, amb el propi mestre/a... Aquesta interacció ajudarà a l'infant a confirmar el què sap, a prendre consciència del què encara no coneix, a detectar quines idees són errònies, a enfrontar-se amb interrogants...

Tot això ho ha de fer de manera significativa, l'aprenentatge ha de ser significatiu i el/la mestre/a ha de promoure situacions funcionals.

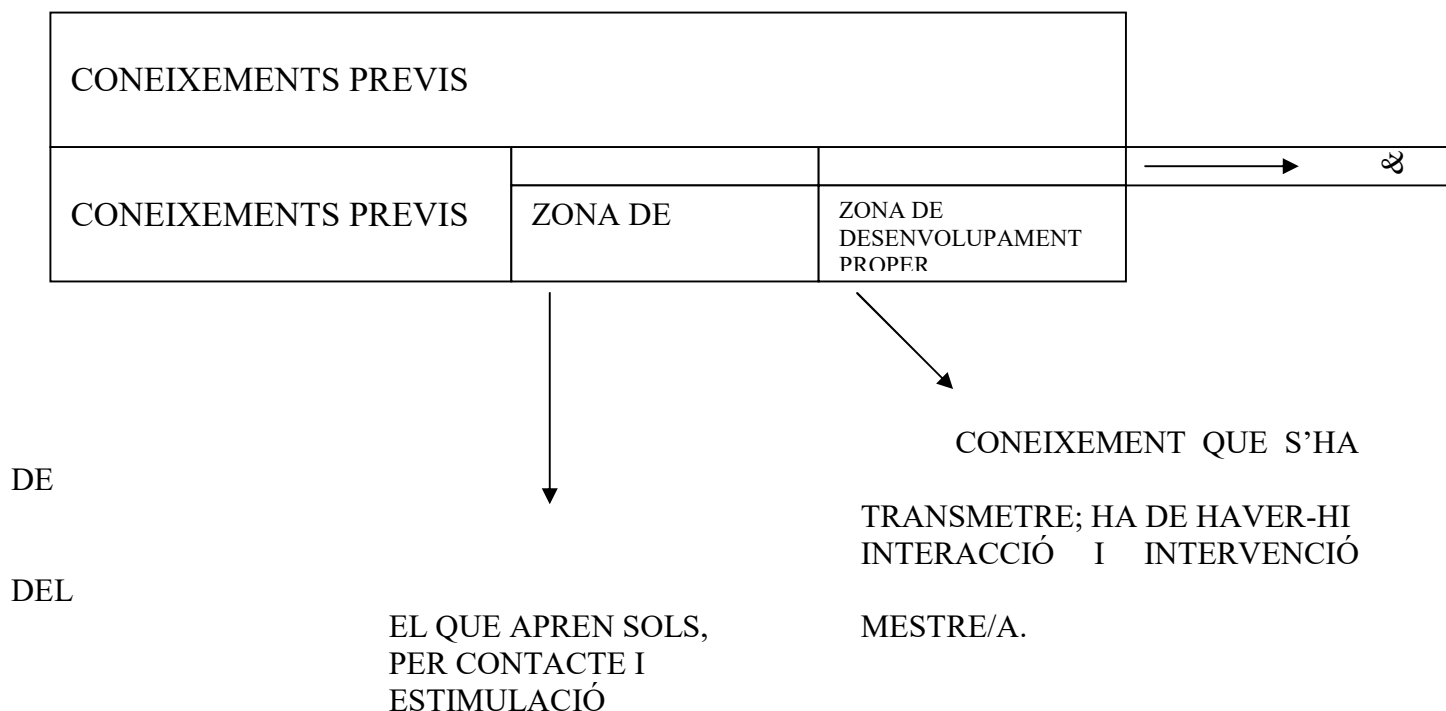
Aprendre significativament no és acumular coneixement, sinó establir relacions entre el que ja es sap i el que es vol aprendre.

Perquè aquest aprenentatge es realitzi, és necessari que concorrin una sèrie de condicions:

- ❑ Significació lògica del contingut: l'objecte d'aprenentatge ha de ser clar, coherent i ha d'estar relacionat amb els altres continguts del seu marc de coneixement.
- ❑ Significació psicològica: l'alumne ha de posseir uns coneixements previs respecte de l'objecte d'aprenentatge, i el seu nivell de desenvolupament i les seves estratègies d'aprenentatge han de ser adequades per poder establir connexions entre coneixements previs de l'objecte que aprèn i l'objecte d'aprenentatge.
- ❑ Activitat mental de l'alumne: és el mateix subjecte que aprèn qui fa la seva pròpia reconstrucció cognitiva. L'esforç d'aprendre l'ha de fer qui aprèn. El professorat pot acompanyar aquest procés però no el pot substituir.
- ❑ Actitud favorable: L'aprenentatge significatiu requereix una predisposició, d'aquí la importància de la motivació i els aspectes afectius que poden dificultar o millorar aquesta actitud i predisposició.
- ❑ Memorització comprensiva; El nou aprenentatge s'ha de memoritzar, no mecànicament si no a partir de la comprensió per tal que estigui disponible per a noves situacions, ha d'estar integrat.

En resum, en l'enfocament constructivista l'alumne segueix un procés, genera hipòtesis en el moment en que es troba en conflicte per a resoldre'l. En cada moment el nen sap unes coses (coneixements previs), i el/la mestre/a hauria de saber què pot aprendre en aquell moment l'alumne: zona de desenvolupament proper.

El/la mestre/a ha de conèixer on són els/les alumnes per tal de treballar sempre en la zona de desenvolupament proper. Això ho necessita per a planificar activitats.
Igualment ha de saber avaluar què saben per tenir clar que hauran d'aprendre.
Hem de tenir en compte que a l'escola ens trobem amb una gran desigualtat entre els/les alumnes, el grau de coneixements previs pot ser molt diferent entre uns i altres.
L'escola ha de compensar aquest fet adequant les diferents activitats i recursos a cada alumne.
Aquestes diferències s'han de viure com una riquesa i no com un obstacle.

En conclusió aquest enfocament és un enfocament comunicatiu ja que la interacció és de vital importància.

El nen necessita la interacció amb tot el que l'envolta perquè es produeixi coneixement. Ha d'haver-hi entre els mateixos nens/es i amb l'adult així com amb els objectes que l'envolten.

Aprendre és ampliar les fronteres del pensament. La relació entre el pensament i el llenguatge és bàsica. El llenguatge és el reflex del pensament. Treballant llenguatge treballem pensament. Quan aprenem a llegir i escriure estem estructurant pensament. I sempre es pot aprofitar qualsevol àrea per fer-los. Sempre sense oblidar que el procés cognitiu és individual.

02. QUÈ ENTENEM PER LLEGIR I ESCRIURE ?

Si preguntéssim a tots els/les mestres, segur que cadascú tindria una definició diferent del que és llegir i escriure.

Segons Montserrat Fons Esteve (Llegir i escriure per viure):

-“escriure és el procés mitjançant el qual es produeix el text escrit”.

-“llegir és el procés mitjançant el qual es produeix el text escrit”.

En la realitat de l'escola aquest procés és molt més complex i intervenen molts factors.

A l'escola després dels anys de formació realitzada en el nostre centre que ens ha permès compartir un llenguatge comú, hem arribat a elaborar una idea pròpia del que significa llegir i escriure.

Primer de tot, tenim clar, que l'aprenentatge de la llengua escrita no comença en un moment determinat, a l'escola, ni acaba a 2n de C.I. de Primària. És un aprenentatge que dura tota la vida, si més no l'etapa escolar, i que s'ha de basar en la comprensió de l'escrit present a l'entorn, que ens permet moure'ns i actuar en la nostra societat.

El llenguatge escrit és un instrument per la comunicació, no és una qüestió tècnica, és una qüestió més profunda que té a veure amb la capacitat d'atribuir significat a l'entorn.

Llegir i escriure són doncs, activitats cognitives complexes guiades per la recerca o l'elaboració de significat, amb un motiu i un propòsit compartits, durant els quals els coneixements del lector i de l'escriptor influeixen en els resultats.

I evidentment, va molt més enllà de la utilització de qualsevol mètode concret que limita el pensament i la reflexió dels nens/es. Mètodes que sovint, tenen com a únic objectiu la descodificació.

Amb això no volem dir que el coneixement del codi no sigui important, sabem que és imprescindible però no suficient per poder llegir i escriure en un sentit complet, no n'hi ha prou amb posar lletres i signes.

Tenint en compte tot això l'ensenyament- aprenentatge de la lectura i l'escriptura que duem a terme a la nostra escola es basa fonamentalment en la relació entre el/la mestre/a i el nen/a, relació en la que el nen és el protagonista, tant a nivell cognitiu com emocional.

Partim de la realitat del nen/a.

El nen/a viu immers en un entorn, té uns coneixements, uns interessos, unes emocions i segueix un procés d'aprenentatge que cal respectar i acompanyar, tot intervenint-hi per ajudar-lo en el seu desenvolupament i afavorint un ambient de comunicació enriquidor i afectivament positiu.

Llegint i escrivint el nen construeix el seu coneixement de la llengua escrita.

03. INTERRELACIÓ LLENGUA ORAL I LLENGUA ESCRITA

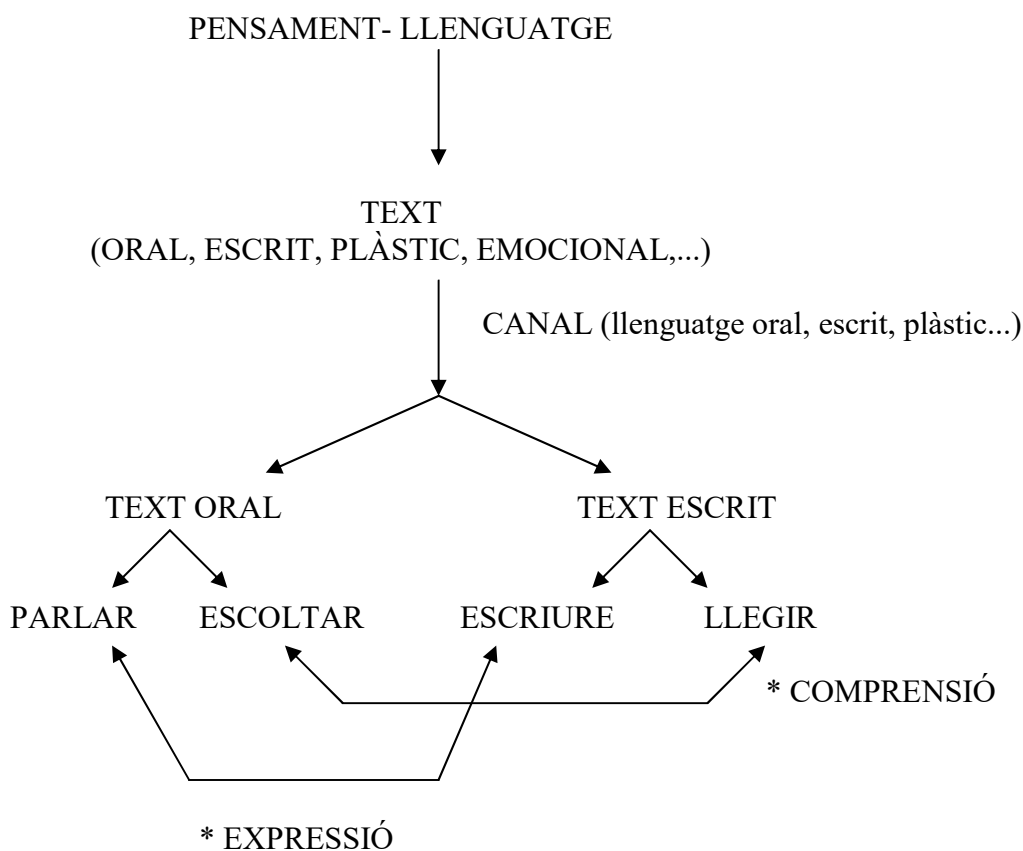
La interacció social, l'organització, la gestió i la regularització de la vida de l'aula i de l'escola es realitzen, en la seva major part, a través de la paraula oral o escrita.

Si parlem de les relacions que s'estableixen entre llengua oral i llengua escrita cal desenvolupar els següents punts:

A) Les dues competències són formes de construcció i creixement del pensament.

És evident que entre pensament i llenguatge hi ha una estreta relació que es podria representar amb el següent

esquema:

* EXPRESSIÓ I COMPRENSIÓ SÓN PROCESSOS COGNITIUS

Partint d'aquesta idea, des de l'aula hem de fer servir la llengua oral per crear consciència de les limitacions que imposa la llengua escrita a l'alumne (codi arbitrari amb normes concretes, signes de puntuació, segmentació, estructura, funcionalitat del text,...).

També, s'han de transmetre eines cognitives i recursos a través de la llengua (planificació de la feina, realització d'hipòtesis, recapitulació de la informació, síntesi, etc.).

Els blocs de continguts que es posen en marxa quan els nens i nenes aprenen a llegir i escriure són: aspectes formals, comprensió del sistema de lectura, processos cognitius, ús i funcionalitat, treball sistemàtic.

És necessari l'ús de la conversa, per a que nens i nenes vagin elaborant les seves pròpies idees gràcies a l'esforç que suposa intentar harmonitzar el que cada membre del grup s'imagina, per anar donant un

sentit més profund al que estan fent i per a veure les conseqüències del significat que té la situació que estan vivint, per anar-se situant en el món, és a dir per anar construint la seva pròpia identitat.

Des de P3, els nens/es s'han de trobar a l'aula en situacions completes de lectura i escriptura. En funció de les habilitats dels/les alumnes, els/les mestres, hem d'actuar d'assistents. Els concentrarem en aquell aspecte que ens interessi i els compensarem en aquells aspectes que no interessin per a l'aprenentatge en aquell moment.

B) L'escrit no és una traducció de l'oral

Quan escrivim seleccionem el que diem. Evitem dubtes, repeticions, omissions...

Usem un llenguatge més formal, amb lèxic més elaborat i sintaxi més acurada. Procurem precisar més; ordenen, argumentem, jerarquitzem idees. També dediquem un temps previ per a preparar el que escrivim, consultem dades, repassem i corregim.

C) Ús de la llengua oral com a recurs i/o eina per a poder mediar l'aprenentatge de la llengua escrita.

La llengua oral ofereix l'oportunitat de que l'alumne conegui la llengua escrita. A partir d'una conversa pot sorgir material per a escriure o llegir.

El llenguatge verbal és el principal objecte de coneixement de l'àrea de llengua, des del qual s'han de poder atendre els continguts procedimentals (saber parlar, saber escoltar, saber llegir i saber escriure: les quatre habilitats lingüístiques), els continguts conceptuals referits no només al sistema de la llengua, sinó aquells conceptes relatius als usos lingüístics-discursius i, finalment, els continguts referits als valors, actituds i normes que els parlants tenen sobre els usos i sobre els conceptes.

Hi ha tot un seguit d'activitats per a treballar la llengua escrita a través de la llengua oral que tot seguit anomenem i que desenvolupem al punt 10 d'aquest document *Recursos i activitats* : modelatge, reconstrucció posterior del text, observar elements apareguts a la lectura, dictar al professor, preparació d'una exposició oral, memorització de textos per a ser recitats o representats, etc.

D) Societat imminentment oral. El primer pensament del nen és oral no escrit: des d'aquest punt s'ha de començar a treballar la llengua.

L'aula és un gran *escenari comunicatiu*, quasi tot el que succeeix en aquest espai és gràcies a l'ús de la paraula, i l'hem d'aprofitar.

La conversa és la forma essencial en què es manifesten les llengües, és una forma d'acció social, específicament humana. La conversa implica diàleg, a través del qual es manifesten els nostres afectes, les nostres opinions i construïm les nostres identitats com a éssers socials.

A la conversa espontània hi trobem tots els "tipus textuais": narració, descripció, explicació, argumentació,... La conversa és cooperativa, hi ha d'haver un mínim de dues persones que vulguin conversar i després es tracta d'anar cooperant per a decidir de què es parla, com i quan intervé cada participant, etc.

E) Treball de fonètica. Un bon treball oral beneficia l'escrit: codificació, estructuració de textos i cohesió.

És important que l'alumne, en l'ús quotidià de la llengua oral, pronuncii correctament tots els sons de les paraules, per després poder fer un pas sense trambalsos cap a una lectura i escriptura sense errades greus.

04. EVOLUCIÓ QUE SEGUEIXEN ELS/LES ALUMNES EN L'APRENTATGE DE LA LECTURA I L'ESCRITURA.

Diferenciació entre etapa i procés.

04.1. DESCRIPCIÓ DE LES ETAPES D'APRENTATGE DE L'ESCRITURA.

Etapa Pre- sil·làbica:

Esriptura no diferenciada: Són les primeres produccions escrites.

- És la imitació de l'acte d'escriure.
- Les produccions semblen dibuixos.
- No s'atribueix significat a aquests símbols.
- No s'estableix relació fonètica entre la llengua oral i l'escripta.

Esriptura diferenciada

- El Grafisme s'acosta a les grafies convencionals.
- Normalment hi ha diferenciació entre lletres i números.
- Orientació horitzontal de l'escrit, i d'esquerra a dreta (imitació de l'adult).
- Hi ha atribució de significat a la producció escrita.
- Encara no hi ha relació fonètica amb la llengua oral.
- Per escriure coses diferents fa servir diversos procediments:
  - Modifica la quantitat de grafies.
  - Les combina de formes diferents.

Etapa Sil·làbica:

- S'inicia la correspondència entre so i grafia.
- Es representa gràficament cada síl·laba mitjançant una lletra.
- La relació entre el codi oral i l'escrit té diferents moments evolutius:
  - Per cada síl·laba de la llengua oral, s'escriu una lletra qualsevol.
  - Per cada síl·laba de la llengua oral, s'escriu la vocal que sona en aquella síl·laba (s'estableixen les primeres relacions so- grafia).
  - Per cada síl·laba de la llengua oral, s'escriu una vocal o consonant que sona en aquella síl·laba.

Etapa Sil·làbica- Alfabètica:

- L'alumne té capacitat per analitzar la composició de cada cop de veu, de manera que cada síl·laba oral apareix representada per una o dues grafies.
- Combinació del criteri sil·làbic amb escriptures parcialment alfabètiques.
- Es comença a entrar en conflicte quan ha de llegir el que ha escrit.

Etapa Alfabètica:

- Comença la hipòtesi alfabètica.
- S'atorga una grafia per cada so.

04.2. PROCÉS APRENTATGE DE L'ESCRITURA. (Veure annex I)

Quan és l'etapa pre-sil·làbica no diferenciada: El nen en aquest moment el primer que fa és començar a adonar-se de la diferència entre escriure i dibuixar. Primerament diferencia dibuixos d'altres signes com són les lletres, números, grafies,...

Posteriorment comença a fer el que se'n diu grafismes primitius: gargots o pseudo lletres, signes que no són dibuixos però tampoc lletres ( ). No han descobert els símbols gràfics.

Quan és a l'etapa pre-sil·làbica diferenciada: En aquest moment el nen ha descobert els símbols gràfics, diferencia dibuixar d'escriure. Utilitza per fer-ho la imitació directa i la formulació d'hipòtesis. Hi trobem diversos moments:

- diferencia lletres/números: el nen sap que per escriure hi ha uns signes determinats que no són dibuixos ni números.
- Escritura sense control de quantitat: ocupa tota l'amplada del full, o posa una sola lletra per paraula.
- Escritures fixes: és una escriptura amb lleis personals, no comunicable si no és amb l'ajut de la paraula; escriu el mateix conjunt de signes per a qualsevol cosa. (normalment utilitza les lletres del seu nom per tot, però variant l'ordre).
- Escritures diferenciades: escriu les lletres agrupades en quantitats, la quantitat mínima per a ser paraula és normalment de 3 lletres. Diferencia les paraules segons característiques de l'objecte de referència (el nº o mida de les lletres té relació amb l'objecte que representa).

Ex: ÓS MFBALTETPLA

PAPALLONA: ARPEL

Mica en mica va fent la diferenciació en la quantitat, l'ordre o la varietat de les lletres.

En aquest moment els infants cerquen "regles de joc" però *no relacionen l'oral i l'escrit*.

Quan és a l'etapa *sil·làbica*: És el moment de descoberta de la relació entre l'oral i l'escrit, descobreixen l'arbitrarietat. En l'escriptura sil·làbica cada lletra representa un so i com que la unitat de so que perceben és la síl·laba cadascuna està representada per una lletra o grafia (el signe té un valor sonor-vocàlic o consonàntic-).

Normalment fa servir les vocals, però arriba un moment que descobreix que això no funciona; hi ha uns conflictes que se'ls hi plantegen tal com:

- problema dels monosíl·labs: SOL (O no pot ser).
- Paraula amb totes les lletres iguals: PATATA (AAA).
- paraules diferents...s'escriuen igual? SUC (U) ≠TUB (U).
- els noms propis no es poden escriure a mitges.
- Les consonants; una solució (comença a utilitzar-les a partir de les relacions que estableix amb paraules que ja coneix).

Costa molt de renunciar a aquesta etapa ja que és molt satisfactòria.

Quan és a l'etapa *sil·làbica - alfabètica*: el nen descobreix que una síl·laba pot escriure's amb la vocal i la consonant, acaba escrivint totes dues però passa un temps durant el qual combina el criteri sil·làbic amb escriptures parcialment alfabètiques.

Quan és a l'etapa *alfabètica*: és quan comença a escriure totes les lletres i apareixen nous problemes com C/Q, J/G, H,... majúscules, separació de paraules,... (ortografia natural i arbitrària).

Mentre es troben en aquestes dues últimes etapes apareixen d'altres dificultats que mica en mica aniran resolent:

- escriptura directa de síl·labes que són inverses ("la- al").
- Omissió de lletres en síl·labes complexes.
- Confusió de grafies entre fonemes propers.

04.3. ETAPES DE L'APRENTATGE DE LA LECTURA.

- A. No diferència entre lletres i dibuix. L'escriptura és un dibuix més. Tracta el text com a part de la imatge.
- B. Diferència dibuix de lletres.
  - Imita l'acte de llegir.
  - Comença a preguntar-se què diu una paraula o frase.
  - Comença a conèixer marques comercials o logotips.
  - Identifica la longitud de les paraules amb l'objecte que representen.
- C. Reconeix visualment alguna lletra.
  - Fa hipòtesis sobre el significat de la paraula a partir de la lletra reconeguda.
  - Comença a conèixer globalment algunes paraules treballades.
- D. Té en compte el valor sonor d'algunes lletres a l'hora de llegir.
  - Combina la informació de les lletres conegudes i les paraules percebudes globalment.
  - Comença a verificar les seves hipòtesis.
- E. Llegeix lletra a lletra o per síl·labes (descodificació, establir correspondència entre so i grafia).
  - Interpreta el text sense ajuda del context.

Aquestes etapes ens aporten indicis de l'evolució del nen/a, de la seva competència.

Podem dir que aquesta evolució s'acaba en el moment que descobreix el mecanisme de la lectura. Hem de tenir present que la lectura, a diferència de l'escriptura, és un procés intern.

04.4. PROCÉS APRENTATGE DE LA LECTURA.

Hem de tenir present que existeixen dos canals, vies, per aprendre a llegir: *Via Lexical* i *Via Fonològica*. Són dues vies necessàries que posa en marxa qualsevol lector. Els nens i nenes comencen per la via lexical, de bon principi utilitzen aquesta, per posteriorment passar a l'altra mentre van combinant totes dues.

Via Lexical

Es tracta del reconeixement de paraules. En el sistema cognitiu tenim un arxiu de paraules: *lèxic*. Quan veiem una paraula la retenim i la integrem en el nostre lèxic. Com que descodificar implica més esforç que reconèixer tendim a economitjar, és llavors quan de vegades ens passa que llegim malament: "em pensava que posava..."

A l'escola ens hem de plantejar quines són les paraules que els nens i nenes han de conèixer a primer cop d'ull (lèxic), és un treball molt important a fer ja des de P3: reconeixement dels noms, dies de la setmana,... Els hem de "convidar" a conèixer paraules, això ens portarà també a l'estudi de les paraules i el seu anàlisi en el que els nens i nenes començaran a trobar regularitats (comencen i/o acaben igual,...). És molt important exercitar aquesta via.

Via Fonològica

Conèixer valor sonor de les grafies i així arribar al significat de les paraules

Etales: - fonema- grafia
                      - sil·labeig (unir fonemes)
                      - paraula complerta

S'ha de tenir en compte que hi ha una varietat ocular:

- mirar lletra per lletra
- mirar la síl·laba
- mirar la paraula complerta

Aquest és un procés que requereix molt esforç i com que els hi és tan costós quan veuen que poden accedir a la lectura s' "esclavitzen" d'aquesta via. Han de posar en marxa molts mecanismes i llavors "aparquen" la comprensió.

A grans trets podem dir que a P3 i P4 el nen/a conquereix la via lexical i a P5, 1r i/o 2n conquereix la via fonològica abandonant la lexical. De totes maneres és important fer un treball per a que vagin adquirint la via fonètica sense abandonar la lexical.

Hi ha uns "passos" que tots els nens/es segueixen quan aprenen a llegir:

- Simular la lectura: imitació del llenguatge que s'escriu, no col·loquial.
- Diferenciació entre el que es pot llegir i el que no. (prova P-3)
- Interpretació de textos amb imatge.
- Interpretació a partir d'índex textuals: llegeixen paraules a partir de relacionar sons amb lletres del seu nom, logotips,... elaborant hipòtesis.
- Interpretació de la pròpia escriptura: al nen li costa més llegir que escriure en les primeres etapes d'aprenentatge i moltes vegades a l'intenta llegir el que ells mateixos han escrit els crea conflictes que els ajuden a reflexionar i a continuar investigant per superar-se.
- Lectura ajustada al text: estratègies de comprensió: Llegir és comprendre un text, per comprendre s'ha de llegir de forma activa: anticipant interpretacions, reconeixent significats,...
La descodificació és necessària però com a instrument al servei de la comprensió.

05. OBJECTIUS D'APRENENTATGE DE LA LECTURA I L'ESCRITURA

05.1 ESCRIURE: OBJECTIUS REFERENCIALS

P3	P4	P5
<ul style="list-style-type: none"> - Escriure el propi nom amb model - Copiar determinades paraules en usos funcionals - Escriure espontàniament - Diferenciar entre allò que és escriptura i allò que no ho és - Assolir l'etapa pre-sil·làbica diferenciada - Escriure amb lletra de pal - Reescriure textos: el propi nom - Diferenciar entre noms curts/llargs - Conèixer que hi ha un repertori de lletres ampli - Iniciar-se en el treball del gest gràfic: motricitat gruixuda (direccionalitat, orientació...) - Treballar la distribució en l'espai	<ul style="list-style-type: none"> - Escriure el propi nom sense model i altres de la cl model o sense - Copiar paraules i textos senzills en usos funcionals - Escriure espontàniament - Assolir l'etapa sil·làbica - Escriure amb lletra de pal conservant un tamany proporcional - Reescriure textos: paraules i frases treballades - Segmentar sil·làbicament - Començar a descobrir el valor sonor d'algunes lletres - Consolidar el treball del gest gràfic (motricitat gruixuda) - Ampliar el treball del gest gràfic (motricitat fina) proporcionalitat, alineació - Treballar la distribució en l'espai	<ul style="list-style-type: none"> - Escriure el propi nom i primer cognom sense model - Copiar textos de diferent tipologia - Escriure espontàniament - Assolir l'etapa sil·làbica-alfabètica - Introduir l'escriptura en lletra lligada - Reescriure textos: textos simples - Assegurar la segmentació sil·làbica - Conèixer el repertori de lletres i el seu valor sonor i iniciar-se en els dígrafs - Perfeccionar el treball del gest gràfic anterior - Assolir aspectes nous del gest gràfic: ritme, durada, velocitat - Familiaritzar-se amb la seqüenciació correcta de paraules dins una frase. - Treballar la distribució en l'espai

05.2. LLEGIR: OBJECTIUS REFERENCIALS

P3	P4	P5
<ul style="list-style-type: none"> -Reconèixer el propi nom entre el d'altres companys -Reconèixer paraules treballades de forma global (dia, - Entendre el valor comunicatiu de la llengua escrita - Desenvolupar habilitats cognitives pròpies de la comprensió (formular hipòtesis...) - Memoritzar poemes, dites... - Participar de forma activa en actes de lectura - Gaudir amb la lectura 	<ul style="list-style-type: none"> - Reconèixer els noms del màxim repertori dels nens/es de la classe - Ampliar el lèxic (paraules del vocabulari treballat) - Entendre el valor comunicatiu de la llengua escrita - Entendre les diferents funcions de la llengua - Desenvolupar habilitats cognitives pròpies de la comprensió (llegir amb diferents propòsits i funcions...) - Memoritzar poemes, dites... - Sensibilitzar-se en l'acte de lectura - Gaudir amb la lectura 	<ul style="list-style-type: none"> - Reconèixer tots els noms de la classe - Reconèixer el seu nom i cognom - Reconèixer el seu nom en lletra lligada - Dominar un repertori més ampla de paraules treballades - Entendre el valor comunicatiu de la llengua escrita - Fer ús de les diferents funcions de la llengua - Identificar, discriminar i utilitzar els diferents gèneres textuais - Memoritzar poemes, dites... - Habituar-se a l'acte de lectura - Gaudir amb la lectura

<ul style="list-style-type: none"> - Reconèixer el repertori de lletres de les inicials dels noms de la classe - Identificar el propi nom dins d'un text (llistat, autorització...) - Discriminar el propi nom entre d'altres similars (Noel - Joel) - Adonar-se que l'ordre de les lletres no és arbitrari - Adonar-se que el text té una direcció: esquerra – dreta i dalt-baix - Descobrir la diferència entre símbols (signes de puntuació) i lletres - Observar l'estructura de la frase - Mantenir l'atenció al llarg de la lectura oral d'un text escrit - Comprendre el fil argumental d'un text escrit curt 	<ul style="list-style-type: none"> - Reconèixer el màxim repertori de lletres de l'abecedari - Identificar paraules (treballades significativament) dins d'un text - Discriminar paraules significatives d'altres similars - Adonar-se que l'ordre de les lletres no és arbitrari - Assimilar que el text té una direcció: esquerra-dreta i dalt-baix - Diferenciar les lletres dels diferents signes de puntuació - Observar l'estructura de la frase - Mantenir l'atenció al llarg de la lectura oral d'un text escrit - Comprendre el fil argumental d'un text escrit 	<ul style="list-style-type: none"> - Reconèixer tot el repertori de lletres - Identificar paraules (treballades significativament) dins d'un text - Discriminar paraules significatives d'altres similars - Iniciar-se en la discriminació de paraules conegudes en lletra lligada - Consolidar que el text té una direcció: esquerra-dreta i dalt-baix - Familiaritzar-se amb el significat dels diferents signes de puntuació - Separar unitats significatives dins de la frase - Mantenir l'atenció al llarg de la lectura oral d'un text escrit - Comprendre el fil argumental d'un text escrit
---	---	--

<ul style="list-style-type: none"> - Reconèixer les parts més importants d'un text (plantejament, nus, desenllaç) - Llegir globalment el seu nom, i paraules significatives 	<ul style="list-style-type: none"> - Reconèixer les parts més importants d'un text (plantejament, nus, desenllaç) - Llegir globalment noms, paraules i frases significatives - Iniciar-se en la lectura analítica de paraules 	<ul style="list-style-type: none"> - Reconèixer les parts més importants d'un text (plantejament, nus, desenllaç) - Llegir globalment i/o analíticament paraules i frases senzilles - Iniciar-se en el treball de la mecànica de la lectura
---	--	--

06. CONTINGUTS DE L'ESCRITURA

06.1. ASPECTES FORMALS DE L'ESCRITURA

06.1.1. EDUCACIÓ DEL GEST GRÀFIC

FETS I CONCEPTES	PROCEDIMENTS	ACTITUDS, VALORS I NOR
P3	P3	P3
<ul style="list-style-type: none"> • Motricitat gruixuda. • Motricitat fina. • Traços i grafies: lletra de pal.	<ul style="list-style-type: none"> • Iniciació del control tònic segmentari dels membres superiors • Iniciació al manteniment del control postural • Execució d'activitats que comportin la coordinació visual-manual gruixuda • Iniciació d'un ensinistrament de braços, mans i dits que possibiliti un progressiu control de traç (pinça digital i rotació del canell) • Introducció a les nocions espacials bàsiques relacionades amb l'aprenentatge de la lectura i escriptura: de dalt a baix, d'un costat a l'altre... • Reconeixement i reproducció d'estructures espacials (puzzles) • Pràctica de moviments motors previs a la realització de grafismes i sanefes (agafar, deixar, omplir, buidar, inflar, arrugar, allisar, plegar...) • Realització de traços i grafismes en diferents suports i amb diversos estris: terra, pissarra, doble foli; mans, dits, esponja, pinzells, ceres i retoladors...) • Imitació de l'acte d'escriure.	<ul style="list-style-type: none"> • Manteniment d'una bona postura corporal.
P4	P4	P4
<ul style="list-style-type: none"> • Motricitat gruixuda i el seu control. • Motricitat fina. • Traços i grafies: lletra de pal.	<ul style="list-style-type: none"> • Consecució de la maduresa i el control tònic segmentari dels membres superiors • Execució d'activitats que comportin la coordinació visual-manual gruixuda • Adquisició d'un ensinistrament	<ul style="list-style-type: none"> • Manteniment d'una bona postura corporal. • Interès per expressar-se a través del llenguatge gràfic.

	<p>de braços, mans i dits que possibiliti un progressiu control de traç (pinça digital i rotació del canell)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nocions espacials bàsiques relacionades amb l'aprenentatge de la lectura i escriptura: de dalt a baix, d'un costat a l'altre... • Reconeixement i reproducció d'estructures espacials (puzzles, laberints i figures simètriques) • Adquisició i aplicació de les nocions temporals bàsiques: cadència, velocitat i durada • Ordenació d'accions segons els criteris temporals següents i assimilació del vocabulari adequat (ara, abans i després; primer, després i al final) • Adquisició d'una correcta coordinació viso-motriu fina necessària per a l'execució de traços i grafies • Traços preparatoris per a la grafia de lletres i de nombres • Representació gràfica de les lletres (PAL). 	
P5	P5	P5
<ul style="list-style-type: none"> • Motricitat fina i el seu control. • Traços i grafies: lletra de pal, lletra lligada. 	<ul style="list-style-type: none"> • Reforçament de les nocions espacials bàsiques relacionades amb l'aprenentatge de la lectura i escriptura: de dalt a baix, de baix a dalt, d'esquerra a dreta, de dreta a esquerra, en diagonal i en espiral • Reconeixement i reproducció d'estructures espacials (puzzles, laberints i figures simètriques) • Adquisició i aplicació de les nocions temporals bàsiques: cadència, velocitat i durada • Ordenació d'accions segons els criteris temporals següents i assimilació del vocabulari adequat (ara, abans i després; 	<ul style="list-style-type: none"> • Manteniment d'una bona postura corporal. • Interès per expressar-se a través del llenguatge gràfic. • Esforç per una producció gràfica entenedora.

	<p>primer, després i al final)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Adquisició d'una correcta coordinació viso-motriu fina necessària per a l'execució de traços i grafies • Realització de traços i grafismes en diferents suports i amb diferents estris: paper blanc (din-3, din-4) , amb retoladors prims, llapis... • Representació gràfica de les lletres (PAL). • Innovació a les grafies de la lletra lligada 	
--	---	--

06.1.2. TIPUS DE LLETRA I FORMA

FETS I CONCEPTES	PROCEDIMENTS	ACTITUDS, VALORS I NORMES
P3	P3	P3
<ul style="list-style-type: none"> • Lletres i altres símbols (grafies). • Lletra de PAL (forma). 	<ul style="list-style-type: none"> • Discriminació entre lletres i altres formes gràfiques (símbol, números, gargots...) • Identificació de la lletra de PAL del propi nom i paraules significatives: nom classe, dies setmana, noms companys... 	<ul style="list-style-type: none"> • Interès per identificar les lletres de l'entorn. • Curiositat per conèixer les lletres del propi nom.
P4	P4	P4
<ul style="list-style-type: none"> • Quantitat i varietat de lletres. • Lletra de PAL (forma). • Lletra lligada. 	<ul style="list-style-type: none"> • Reconeixement de l'existència de diferents tipus de lletres: PAL, lligada. • Identificació de les lletres (PAL) del seu nom i dels companys de classe i paraules significatives: nom classe, dies setmana, vocabulari treballat... 	<ul style="list-style-type: none"> • Interès per identificar les lletres de l'entorn. • Curiositat per conèixer les lletres del propi nom, les dels companys i paraules significatives.

P5	P5	P5
<ul style="list-style-type: none"> Quantitat i varietat de lletres. Lletra de PAL (forma). Lletra lligada (forma). Lletra de impremta (forma). 	<ul style="list-style-type: none"> Reconeixement de l'existència de diferents tipus de lletra: PAL, lligada, impremta... Coneixement de totes les lletres (PAL) de l'alfabet. 	<ul style="list-style-type: none"> Interès per identificar les lletres de l'entorn. Curiositat per ampliar el repertori de lletres. Gust per l'aprenentatge de diferents tipus de grafia.

06.1.3. PRESENTACIÓ / DISTRIBUCIÓ DE TEXT

FETS I CONCEPTES	PROCEDIMENTS	ACTITUDS, VALORS I NOR
P3	P3	P3
<ul style="list-style-type: none"> Espai de treball (full Din3, Din4...). Direccionalitat del text. 	<ul style="list-style-type: none"> Distribució de la producció del nen/a en gran format (Din3,mural...). Realització de la producció del nen/a en la situació de l'espai que es determina (davant - darrera - dalt - baix). Optimització de l'espai. Producció de textos (nom) seguint la direccionalitat i alineació : Esquerra- dreta/ dalt- baix Presentació del treball propi amb el nom (darrera). 	<ul style="list-style-type: none"> Esforç i interès per una presentació polida i acurada.
P4	P4	P4
<ul style="list-style-type: none"> Homogeneïtat de les lletres. 	<ul style="list-style-type: none"> Distribució de la producció del 	<ul style="list-style-type: none"> Esforç i interès per una

	<p>nen/a en diferents formats.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Realització de la producció del nen/a en la situació del espai que es determina (davant – darrera- dalt – baix – un costat – l'altre). • Optimització de l'espai . • Producció de textos seguint la direccionalitat i alineació : Esquerra- dreta/ dalt- baix • Iniciació a l'escriptura de lletres conservant una mida proporcional • Presentació del propi treball amb el nom (part superior - esquerra) i data curta (superior – dreta). • Reconèixer el format de diferents tipus de text (premsa, dita, narració, cartell...) 	<ul style="list-style-type: none"> • presentació polida i acurada. • Esforç per una producció escrita entenedora.
--	---	---

P5	P5	P5
<ul style="list-style-type: none"> • Homogeneïtat de les lletres. 	<ul style="list-style-type: none"> • Distribució de la producció del nen/a en diferents formats. • Realització de la producció del nen/a en la situació del espai que es determina (davant – darrera- dalt – baix ...) • Optimització de l'espai. • Escriptura de lletres conservant una mida proporcional a l'espai en el que es treballa. • Presentació del propi treball amb el nom (part superior- esquerra) i data (superior –dreta). • Reconèixer el format de diferents tipus de text (poema, dita, narració, cartell...). 	<ul style="list-style-type: none"> • Esforç i interès per una presentació polida i acurada. • Esforç per una producció escrita entenedora.

06.2. COMPRENSIÓ DEL SISTEMA D'ESCRITURA (CONSCIÈNCIA, FONOLOGIA, I CODIFICACIÓ)

FETS I CONCEPTES	PROCEDIMENTS	ACTITUDS, VALORS I NORMES
P3 P4 P5	P3	P3
<ul style="list-style-type: none"> • El llenguatge com a sistema (codi): regles en la construcció de les paraules. 	<ul style="list-style-type: none"> • Relació intuïtiva entre el llenguatge oral i el llenguatge escrit. • Diferenciació entre escriptura i altres codis gràfics 	<ul style="list-style-type: none"> • Interès i predisposició per descobrir el sistema d'escriptura.
<ul style="list-style-type: none"> • El codi escrit. • Correspondència so – grafia. • Codificació i descodificació. 	<p>P4</p> <ul style="list-style-type: none"> • Percepció de la tira fònica formada per unitats. • Aplicació dels criteris de varietat i quantitat per escriure paraules. • Discriminació auditiva i anàlisi de diferents sons. • Inici a la relació existent entre so i grafia • Codificació i descodificació de la pròpia producció. 	<p>P4</p> <ul style="list-style-type: none"> • Interès i predisposició per descobrir el sistema d'escriptura.
	P5	P5

	<ul style="list-style-type: none"> • Percepció de la tira fònica formada per unitats. • Aplicació dels criteris de varietat i quantitat per escriure paraules. • Discriminació auditiva i anàlisi de tots els sons. • Establiment de la relació entre so i grafia. • Codificació i descodificació de la pròpia producció i altres materials escrits. 	<ul style="list-style-type: none"> • Interès i predisposició per descobrir el sistema d'escriptura.
--	---	--

06.3. PROCÉS COGNITIU D'EXPRESSION I PRODUCCIÓ DE TEXTOS

Adquisició del codi escrit veure apartat 4 del document (PROCÉS)

FETS I CONCEPTES	PROCEDIMENTS	ACTITUDS, VALORS I NORMES
P3	P3	P3
<ul style="list-style-type: none"> • El text escrit com a vehicle de comunicació i font d'informació. • Funcionalitat de l'escriptura. • Nom propi i nom dels companys de classe. 	<ul style="list-style-type: none"> • Reconeixement del propi nom i d'altres. • Producció del propi nom amb model. • Producció del propi nom sense model. • Anàlisi del propi nom i valor sonor, grafia de les lletres, (comença com...). • Imitació de l'acte d'escriure. 	<ul style="list-style-type: none"> • Acceptació dels diferents sistemes d'aprenentatge. • Interès per explorar l'ús de la llengua escrita. • Valorar la llengua com un mitja de comunicació i informació. • Interès pel joc lingüístic. • Confiança i seguretat davant el procés d'aprenentatge del codi escrit.
P4	P4	P4
<ul style="list-style-type: none"> • El text escrit com a vehicle de comunicació i font 	<ul style="list-style-type: none"> • Escriptura de paraules (nom. Companys, dates...) i frases 	<ul style="list-style-type: none"> • Acceptació dels diferents sistemes d'aprenentatge.

<ul style="list-style-type: none"> d'informació. • Funcionalitat de l'escriptura. • El text escrit com a producte d'un procés. • Nom propi i nom dels companys de classe. • Paraules significatives (LÈXIC). 	<ul style="list-style-type: none"> senzilles amb model i sense. • Discriminació de les síl·labes del propi nom (picar paraules...) • Revisió del text escrit. • Escriptura espontània. 	<ul style="list-style-type: none"> • Interès per explorar l'ús de la llengua escrita. • Valorar la llengua com un mitja de comunicació i informació. • Interès pel joc lingüístic. • Confiança i seguretat davant el procés d'aprenentatge del codi escrit.
<p>P5</p>	<p>P5</p>	<p>P5</p>
<ul style="list-style-type: none"> • El text escrit com a vehicle de comunicació i font d'informació. • Funcionalitat de l'escriptura. • El text escrit com a producte d'un procés. • Nom propi, nom dels companys de classe i cognoms. • Paraules significatives (LÈXIC). 	<ul style="list-style-type: none"> • Reescriptura de textos senzills treballats (llegits) a la classe. • Escriptura de paraules, frases i textos senzills (amb model i sense). • Discriminació sil·làbica. • Revisió del text escrit. • Escriptura espontània. 	<ul style="list-style-type: none"> • Acceptació dels diferents sistemes d'aprenentatge. • Interès per explorar l'ús de la llengua escrita. • Valorar la llengua com un mitja de comunicació i informació. • Interès pel joc lingüístic. • Confiança i seguretat davant el procés d'aprenentatge del codi escrit. • Interacció i capacitat de cooperació i respecte en l'elaboració col·lectiva de textos.

07. CONTINGUTS DE LA LECTURA

07.1. ASPECTES FORMALS DE LA LECTURA

FETS I CONCEPTES	PROCEDIMENTS	ACTITUDS, VALORS I NORMES
P3 P4 P5	P3 P4 P5	P3 P4 P5
<ul style="list-style-type: none"> Aspectes formals de la lectura: <ul style="list-style-type: none"> - Entonació - Ritme - Velocitat - Pronunciació <p>Diversitat de sentits que pot prendre una frase tenint en compte els aspectes formals.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Percepció dels aspectes formals de la lectura amb la intervenció del/de la mestre/a: <ul style="list-style-type: none"> - Entonació - Ritme (puntuació i respiració) - Velocitat - Pronunciació 	<ul style="list-style-type: none"> Interès per escoltar Esforç per l'audició atenta. Gust per la lectura com a font de plaer. Respecte pel llibre.

07.2. RECONeixEMENT GLOBAL I DESCODIFICACIÓ

FETS I CONCEPTES	PROCEDIMENTS	ACTITUDS, VALORS I NORMES
P3 P4 P5	P3 P4 P5	P3 P4 P5
<ul style="list-style-type: none"> Tira fònica – tira gràfica Lectura de paraules i frases senzilles. 	<ul style="list-style-type: none"> Reconeixement de textos escrits significatius sense analitzar sistemàticament els seus elements. Percepció que la tira fònica està formada per unitats. Correspondència tira fònica – tira gràfica. Lectura de paraules i frases senzilles (global i/o analíticament). Lectura de textos coneguts per consolidar la mecànica. 	<ul style="list-style-type: none"> Interès per relacionar els signes gràfics dels entorns habituals amb els missatges que transmeten (escola – casa – carrer). Atenció i concentració en la lectura individual i col·lectiva.

07.3. PROCÉS COGNITIU DE COMPRENSIÓ (COMPRENSIÓ LECTORA)

FETS I CONCEPTES	PROCEDIMENTS	ACTITUDS, VALORS I NORMES
P3 P4 P5	P3 P4 P5	P3 P4 P5
<ul style="list-style-type: none"> • Text escrit com a mitja de comunicació i informació. • Necessitat i finalitat de la lectura. • La il·lustració per interpretar el text. • Vocabulari propi de l'entorn. 	<ul style="list-style-type: none"> • Percepció del procés lectiu amb la intervenció del/ de la mestre/a. • Aplicació d'estratègies per a la comprensió del text: <ul style="list-style-type: none"> - definició del propòsit que orientarà la lectura, - activació dels coneixements previs: del tems, del tipus de text, - predicció sobre el contingut de la lectura - verificació de les prediccions que es fan sobre la lectura - reformulació de les idees prèvies, - comprovació de l'assoliment del propòsit establert, - integració de la informació, - detecció d'errors i buits en la comprensió per incorporar estratègies de regulació: rellegir el fragment o mot, ignorar-lo, utilitzar el context, consultar una font externa (referents, diccionari...) - estratègies per a la comprensió del vocabulari: ús del context, anàlisi estructural de la paraula, font externa... • Reconeixement del missatge global <ul style="list-style-type: none"> - identificació de les idees principals - localització de paraules clau - iniciació al resum • Lectura de textos coneguts per consolidar la comprensió. 	<ul style="list-style-type: none"> • Gust per la lectura com a font de plaer. • Curiositat per ampliar el vocabulari i conèixer el significat . • Actitud activa davant el text i fer-se preguntes, seleccionar...

08. CONTINGUTS COMUNS DE LECTURA I ESCRITURA

08.1. ÚS I FUNCIONALITAT (LLEGIR I ESCRIURE)

FETS I CONCEPTES	PROCEDIMENTS	ACTITUDS, VALORS I NORMES
P3 P4 P5	P3 P4 P5	P3 P4 P5
<ul style="list-style-type: none"> • El text escrit com a vehicle de comunicació i font d'informació. • Situacions habituals en que la comunicació escrita és necessària. • Instruments del llenguatge escrit: rètols, etiquetes, anuncis, revista... • El llenguatge com a instrument per a presentar la realitat present i/o absent. • Tipus de format dels textos: llistat, graella, poema... 	<ul style="list-style-type: none"> • Producció textos significatius funcionals donada una situació (recepta, carta, revista, missatge, rètol...). • Comprensió textos significatius funcionals donada una situació (recepta, carta, revista, rètol...) • Identificació de l'instrument i/o tipologia textual utilitzat per informar i/o comunicar: rètol, carta, anunci, cartells, llistats... 	<ul style="list-style-type: none"> • Valoració de la llengua com a mitja de comunicació i font d'informació.

08.2. TREBALL SISTEMÀTIC (GRAMÀTICA, LÈXIC, ORTOGRAFIA, FONÈTICA)

FETS I CONCEPTES	PROCEDIMENTS	ACTITUDS, VALORS I NORMES
P3 P4 P5	P3 P4 P5	P3 P4 P5
<ul style="list-style-type: none"> • Noció de paraula; síl·laba; lletra i so: gràfica i fonèticament. • Vocabulari treballat. 	<ul style="list-style-type: none"> • Percepció i segmentació de la tira fònica en les diferents unitats: frase, paraula, síl·laba, lletra i so. 	<ul style="list-style-type: none"> • Interès pel joc lingüístic • Interès per l'anàlisi i escolta del text oral. • Hàbit de pensar prèviament la

	<ul style="list-style-type: none"> • Percepció i observació de similituds fonètiques entre paraules :<ul style="list-style-type: none"> - Comencen igual - Acaben igual - Paraules dins altres paraules - N° de síl·labes • Discriminació auditiva:<ul style="list-style-type: none"> - de síl·labes d'una paraula - de fonemes dins d'una síl·laba • Anàlisi dels sons que formen una síl·laba, una paraula • Recitació i memorització de textos escrits: rodolins, dites, endevinalles, cançons... • Memorització d'expressions verbals més utilitzades: Hi havia una vegada, fi, vaig... • Memorització de paraules i frases més significatives(global i analíticament): dies de la setmana, nom de la classe, càrrecs...	resposta abans de dir-la.
--	--	---------------------------

09. ENFOCAMENT METODOLÒGIC

Com s'ha apuntat en la fonamentació teòrica l'ensenyament del llenguatge escrit, tal i com ho plantegem des de l'escola, no segueix una metodologia concreta. Més aviat es tracta d'un model didàctic que parteix de les bases teòriques del constructivisme. Al no ser un mètode no hi ha una pauta a seguir i per tant és sobre el /la mestre/a en qui recau la responsabilitat de l'aprenentatge dels/les alumnes. És doncs, la nostra manera d'actuar la que determina el tipus d'ensenyament que reben els nens i nenes.

ORIENTACIONS METODOLÒGIQUES

- Partir del que els nens/es ja saben del llenguatge escrit. Coneixements previs.
- Conèixer el nivell evolutiu dels infants.
- Escriure i llegir amb una perspectiva ampla.
- Aprendre en un entorn ple d'escrits. Funcionalitat de l'escriptura.
- Aprendre dels errors.
- Començar a escriure en lletra de pal. Tipus de lletra.
- Intervenir a l'aula. La importància del paper del docent.

Partir del que els nens/es ja saben del llenguatge escrit. Coneixements previs:

Els infants quan arriben a l'escola ja tenen molts coneixements en referència al llenguatge escrit, i els hem de tenir en compte, però no poden construir nous aprenentatges, sense ajut. L'acció pedagògica és la que ha d'afavorir la construcció dels nous aprenentatges.

Aquesta acció ha d'estar basada en:

- Activitats properes i significatives per l'infant per tal d'incidir en la seva Zona de Desenvolupament Proper.
- La funcionalitat, bàsica per aconseguir un aprenentatge significatiu.

El mestre/ la mestra ha de: "explotar" els coneixements dels infants.

Conèixer el nivell evolutiu dels infants:

És important partir de l'observació continua dels infants per determinar en quin moment de l'evolució estan els/les alumnes i per ajudar-los a avançar, tenint sempre en compte la diversitat.

Des de l'escola tenim una sèrie de documents per afavorir aquesta observació: proves d'avaluació, graella d'estratègies...(veure annex)

El mestre/ la mestra ha de :representar el moment evolutiu de cada infant i transmetre-ho a les famílies.

Escriure i llegir amb una perspectiva àmplia:

L'aprenentatge de la lectura i l'escriptura és un procés complex, no és lineal si no que avança en forma d'espiral. Per això és important abordar-ho des de una perspectiva ampla tenint present aspectes com:

- Oferir als infants espai de temps per *fer temptatives d'escriptura* Individual i col·lectiva. A l'hora d'escriure cal seguir un procés:

1 - reflexió sobre el contingut; 2 - organització d'idees; 3 - elaboració i revisió d'esborrany; 4 - producció final.

- Treballar *la capacitat lectora*, amb l'objectiu d'aprofundir en la comprensió i no tant en la mecànica. Per això cal: formular hipòtesis, fer anticipacions i comprovar-les, treballar amb lectures significatives...
- Treballar *la capacitat d'escriptura*. Per això són importants aspectes com: tenir uns referents clars, partir del propi nom i de paraules conegudes, crear situacions de comunicació i funcionalitat, treballar amb diferents gèneres textuais...

Aprendre en un entorn ple d'escrits. Funcionalitat de l'escriptura:

Per això cal: tenir una aula rica en escrits.
trobar escrits en situacions útils i justificades (lletes, cartes...)
tenir present la realitat de fora de l'escola i fer-la viva dins.

El mestre/ la mestra ha de: ser model d'escriptor i lector; afavorir situacions de funcionalitat de l'escriptura...

Aprendre dels errors:

A llegir i escriure s'aprèn llegint i escrivint i també equivocant-se.

És important doncs partir del concepte de que l'error és un fet natural i una part essencial del procés d'aprenentatge

S'ha de respectar l'evolució individual, el propi ritme i els propis camins, cal afavorir la seguretat i l'autonomia. Són molt útils també les activitats de correcció col·lectives, els errors dels altres poden ser d'ajuda.

El mestre/la mestra ha de: aprofitar els errors per verificar o no les hipòtesis que els infants han elaborat i veure com els podem ajudar a evolucionar.

Començar a escriure en lletra de pal. Tipus de lletra:

Començar a escriure amb el tipus de lletra més fàcil tant a nivell gràfic com perceptiu, la lletra de pal ens ajuda a centrar la dificultat en l'escrit i no en el traç.

Però paral·lelament els infants han de veure diferents tipus de lletra i anar treballant diferents tipus de traç que ens duren a un aprenentatge de les correlacions sense complicacions.

Intervenir a l'aula. La importància del paper del docent:

En els apartats anteriors s'han anat apuntant aspectes referents a la intervenció del docent però cal afegir-ne alguns.

El mestre/ la mestra ha de: ajudar i raonar les seves hipòtesis.
no resoldre els problemes.
no donar solucions ràpides.
promoure la reflexió.
promoure el dubte.
Provocar conflictes que siguin capaços de resoldre afavorir situacions comunicatives, estimulants i motivadores.

10. L'AVALUACIÓ

Els criteris d'avaluació que seguim concorden amb la concepció constructivista de l'ensenyament i aprenentatge, és adir, formen part del mateix procés d'ensenyar i aprendre.

A l'hora d'avaluar hem de tenir en compte tres moments:

- En primer lloc hem de partir d'una Avaluació inicial de la competència dels nens/es en relació a la lectura i escriptura.
- Després el professorat aporta suggeriments i instruments per l'Avaluació continua del procés d'aprenentatge.
- I finalment, abans, durant i després, els/les mestres disposem i aportem diversos materials per l'avaluació del propi procés d'ensenyament com a instrument de reflexió que ens a serveix per la nostra tasca, o sigui, l'Avaluació final.

Així doncs, proposem una avaluació que parteixi d'unes dades i proves inicials que ens ajudi a establir uns objectius específics, de manera que es faci possible reajustar l'ensenyament a la situació concreta del nostre grup d'alumnes.

Aquesta concepció dinàmica de l'avaluació ens permetrà seguir l'evolució dels nens/es, i els ajudarà a activar i adequar els coneixements adquirits a totes les dimensions de la seva vida, i integrar-los al seus processos de pensament i comunicació.

Tenint en compte la importància de l'avaluació, la nostre escola, CEIP La Salut, segons la nostra línia pedagògica hem elaborat unes proves que realitzem de P3 a 2n de CI, tenint en compte tant la lectura com l'escriptura.

LECTURA

NOM PROPI I DELS ALTRES (P-3 i P-4)

CRITERIS D'APLICACIÓ

- Es realitza la prova d'una manera individual.
- Se li ensenya al nen els noms dels seus companys i el seu, escrits en uns cartrons, i els ha de llegir.

QUÈ AVALUEM?

- La identificació que fa el nen/a del propi nom i reconèixer el dels altres.

CRITERIS D'AVALUACIÓ

- Es comptabilitzen el número de noms encertats.

DISCRIMINAR EL CODI ESCRIT (P-3)

CRITERIS D'APLICACIÓ

- Aquesta prova també es realitza de forma individual.
- Se li ensenya al nen sis cartrons amb símbols, sanefa, majúscules, lletra lligada...
- El nen a partir de les imatges ha de contestar si es pot llegir o no es pot llegir . En cas que pel nen es pugui llegir se li pregunta que hi diu.

QUÈ AVALUEM?

- Si l'infant és capaç de discriminar entre el que són lletres i el que no són lletres.

CRITERIS D'AVALUACIÓ

- S'avaluen les respostes del nen.

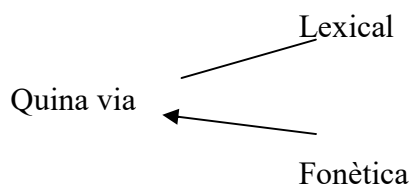
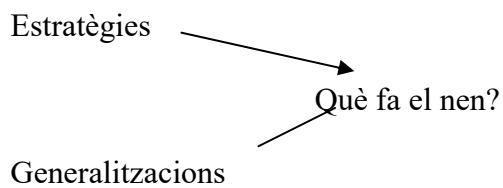
INTERPRETACIÓ TEXTOS- DIBUIX (P-4 i P-5)

CRITERIS D'APLICACIÓ

- Aquesta prova també es realitza de forma individual.
  - Se li presenta amb el nen quatre imatges i al costat un text de la següent manera:
    - 1 imatge amb 1 paraula.
    - 1 imatge amb varies paraules.
    - Varies imatges i una sola paraula.
    - Varies imatges i varies paraules.
- El nen ha d'intentar relacionar imatge – paraules.

QUÈ AVALUEM?

- En quina etapa de la lectura es troba el nen/a:

CRITERIS D'AVAUACIÓ

- És recull quines estratègies fa servir cada nen per relacionar imatge – text.
- Amb aquesta prova avaluarem si el nen:
  - Diferència dibuix de les lletres.
  - Si considera les propietats de la imatge.
  - Si considera les propietats de la imatge; ajusta la interpretació en funció de les propietats del text.
  - Si considera les propietats del text i les de la imatge.
  - Si interpreta el text independent de la imatge.

RECONeixEMENT GLOBAL DE PARAULES SIGNIFICATIVES TREBALLADES (P-4)

CRITERIS D'APLICACIÓ

- Es realitza la prova d'una manera individual.
- Se li mostra al nen 10 paraules conegudes. El nen les ha d'intentar llegir.

QUÈ AVALUEM?

- L'estratègia que fa servir el nen/a per descodificar les paraules.

CRITERIS D'AVAUACIÓ

- Es recull l'estratègia que fa servir el nen per descodificar les paraules.

PROVA DE LENGUA PREPARADA (P-5, 1r i 2n)

CRITERIS D'APLICACIÓ

- És una prova que la fem individualment, però el més usual és fer-ho de manera col·lectiva a un grup de classe, així tindrem una visió més acurada sobre la competència lectora de cada nen, com també del nivell global del grup.
- Aquesta prova conté diferents activitats tenint en compte els diferents aspectes de la comprensió lectora i els nivells.

QUÈ AVALUEM?

- La competència i comprensió lectora.

CRITERIS D'AVALUACIÓ

- Avaluem la comprensió lectora. (El resultat final l'haurem de comparar amb el barem d'aquesta prova).

PROVA DE VELOCITAT LECTORA (P-5,1r i 2n)

CRITERIS D'APLICACIÓ

- Aquesta prova també es passa individualment. (A P-5 només als que saben llegir, primer el llegeix la mestra).
- Primer de tot se li deixa al nen una estona perquè es prepari la lectura.
- Seguidament es mesura durant un minut el número de paraules que ha llegit.

CRITERIS D'AVALUACIÓ

- Valorarem la velocitat lectora del nen i per saber el nivell en que es troba consultarem la taula de rapidesa de lectura, tenint en compte l'edat de l'alumne.

ESCRITURA

PROVA DE LA PAPALLONA (P-3, P-4 i P-5)

DICTAT DE PARAULES D'UN MATEIX CAMP SEMÀNTIC

CRITERIS D'APLICACIÓ

- Es passa individualment.
- Primer de tot el nen ha d'escriure els seu nom, seguidament se li dicten quatre paraules i després una frase en la qual s'inclou una paraula anteriorment escrita.
- Cada paraula es dirà una o dues vegades per confirmar que ho han entès. És important que es quedi reflectit si se li proporciona un ajut.
- Seguidament el nen t'ha de llegir el que ha escrit.

QUÈ AVALUEM?

- En quina etapa de l'escriptura es troba el nen/a.

CRITERIS D'AVAUACIÓ

- Aquesta prova ens ajuda a constatar l'evolució que fa cada nen en la conceptualització del nostre sistema de notació alfabètica.

DICTAT D'ORTOGRAFIA NATURAL (P-5,1r i 2n)

CRITERIS D'APLICACIÓ

- La prova es realitzarà tota la classe a l'hora, però de forma individual.
- Se li ha de recalcar en els nens/es que han d'intentar fer la prova tan bé com puguin.
- Primer el/la mestre/a llegirà una vegada tot el text.
- Seguidament se'ls i dictarà dues vegades perquè els nens/es ho puguin copiar.
- En finalitzar el dictat es rellegirà els nens/es facin una revisió.

QUÈ AVALUEM?

- Serveix per detectar totes aquelles errades que afecten la pronúncia usual dels mots i la intensitat fonètica. A P-5 només avaluem els que són alfabètics .

CRITERIS D'AVAUACIÓ

- Es consideren errades d'ortografia natural totes aquelles que afecten la pronúncia usual de les paraules i la seva integritat fonètica com per exemple: transposicions, omissions de lletres, addicions de lletres, alteracions, enganxaments, trencaments i utilització de grafies pròpies d'una de les dues llengües (català, castellà).

PROVA D'ESCRITURA (P-5) I PROVA DE LA PLATJA (1r i 2n)

CRITERIS D'APLICACIÓ

- Els nens/es han d'escriure un text a partir d'un dibuix donat.

QUÈ AVALUEM?

- El nivell d'escriptura a través de la interpretació d'una imatge.

CRITERIS D'AVAUACIÓ

- A P-5 s'avaluarà com a part integrant de les proves realitzades en aquest curs.
- A 1r i 2n s'avaluaran els errors i els encerts.
- Les errades que tindran en compte seran : de lèxic, ortografia i morfosintaxi.
- Els encerts que es tindran en compte seran: lèxic, puntuació, sintaxi i composició.

(Es poden utilitzar els criteris de correcció de les proves del SEDEC)

EXPRESSIÓ ORAL

PROVA FONÈTICA (P-5)

CRITERIS D'APLICACIÓ

- És una prova individual amb la mestra.
- Es mostren uns dibuixos als nens/es. A partir dels quals hauran de reproduir oralment de forma mimètica, i després espontània, el què han dibuixat.

QUÈ AVALUEM?

- Si el nen/a té alguna dificultat fonètica.

CRITERIS D'AVAUACIÓ

- S'avaluaran aspectes de detecció fonètica:
  - Sons específics.
  - Sons diferencials del castellà.
  - Sons que poden presentar dificultats.
  - I altres aspectes.

(LES PROVES I LES GRAELLES D'AVAUACIÓ ES TROBEN ARXIVADES EN LA CARPETA DE CICLE)

PROVES PARVULARI	P-3	P-4	P-5
LECTURA	Nom propi, nom de la classe 1r-3r trim.	Ídem (i no ho ha assolit a P-3)	Ídem (si no ho ha assolit a P-4)
	Discriminar codi escrit (cartons: què es pot llegir?) 1r- 3r trim.	Interpretació textos-dibuix (nivell psicogenètic) 1r-3r trim.	
		Reconeix global de paraules significatives, treballades (quina estratègia utilitza?) 3r trim.	
			Prova llengua preparada. 3r trim.
			Velocitat lectora (als que llegeixen) 3r trim.
ESCRITURA	Nom 1r- 2n- 3r trim.	Nom 1r- 2n- 3r trim.	Nom i cognom 1r- 2n- 3r trim.
	Dictat “Papallona” 2n – 3r trim.	Dictat “Papallona” 1r-2n- 3r trim.	Dictat “Papallona” (si no són alfabètics) 1r-2n- 3r trim.
			Dictat ortografia natural 1r-3r trim.
ALTRES			Llengua oral SEDEC 3r trim.
			Prova fonètica (a alumnes a dificultat fonètica) 3r trim.

ANNEX I

PROCÉS D'ENSENYAMENT APRENENTATGE DE L'ESCRITURA

NIVELL DE PRESENTACIÓ: Pre-sil·làbics no diferenciats

<u>EL NEN FA, EL NEN PENSA</u>	<u>EL NEN POT APRENDRE</u>	<u>ESTRATÈGIES D'ENSENYAMENT</u>
<p>Coneixements previs</p> <ul style="list-style-type: none"> • Imita l'acte d'escriure • El tipus de formes gràfiques que utilitzen poder ser diverses: <ul style="list-style-type: none"> -dibuixos -gargots -pseudo lletres -fan símbols numèrics • Poden fer escriptures sense control de quantitat • No comprèn que l'escriptura és un objecte simbòlic que té significat. • Poden començar a descobrir la diferència entre dibuixar i escriure. • El tipus de producció respon al model que tenen per imitar 	<p>Zona de desenvolupament proper</p> <ul style="list-style-type: none"> • Existència de les lletres. • Repertori variat però limitat. • Llengua escrita portadora de significat. • L'escriptura és constant . • Relació oral-escrit. • Diferenciació de lletres de números. 	<p>Intervenció</p> <ul style="list-style-type: none"> • Model d'escriptor: escriure el que el nen produeix, demana i referents. • Model de parla. • Model de lector: lectura significativa. • Motivador • Provocador de conflictes respectant sempre els ritmes de maduració i d'aprenentatge dels nens/es. • Presència de llengua escrita (funcional i significativa): rutines, llistat de noms dels nens i nenes de la classe, racons, biblioteca, cançoner. • Promoure la reflexió: mitjançant preguntes d'aclariment, ... • Avaluar periòdicament el procés d'aprenentatge. • Treball sistemàtic del nom propi. • Escripura espontània. Convidar als/les alumnes a escriure. • Importància dels referents. • Memorització de textos per fer actes de lectura. • Fer hipòtesis sobre el que deu dir a textos diversos

ELS REFERENTS

ETAPA EN QUE ES TROBA EL NEN	QUÈ NECESSITA	REFERENTS ESCRITS
<p><i>Pre-sil·làbic no diferenciat:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • No han descobert els signes gràfics. • Les produccions semblen dibuixos, gargots, ... • El nen imitat l'acte d'escriure. • Abans de passar al diferenciat barreja lletres amb gargots. 	<ul style="list-style-type: none"> • Presència de la llengua escrita en contextos d'ús i funcionalitat de manera que l'alumne pugui interpretar-los autònomament. • Conèixer el repertori de lletres. • Rutines. 	<ul style="list-style-type: none"> • Cartells individuals amb els noms dels nens/es de la classe (diferents mides): <ul style="list-style-type: none"> -taula -penjador -calaix de fitxes -caixa amb els noms que siguin grans (per fer activitats) -llista (cartells petits plastificats amb velcro per enganxar) • Noms a cada racó d'una paraula (cuineta, puzzles, cotxes, construccions, pissarra, rodets i clauets). • Cartells amb els noms dels dies de la setmana. • Títol del conte de la unitat didàctica (varia cada tres setmanes, aprox.). • Cançoner. • Etiquetes per localitzar materials i altres.

LES ACTIVITATS D'APRENENTATGE

ETAPA EN QUE ES TROBA EL NEN	QUÈ NECESSITA	ACTIVITATS TIPUS
<i>Pre-sil·làbic no diferenciat</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Entrar en el món de la convenció (descobrir el repertori de lletres). • Segmentació. • Familiaritzar-se amb la llengua escrita. • Fonètica (onomatopeies, ...). • Memoritzar paraules per la via del lèxic (propi nom i altres companys). 	<ul style="list-style-type: none"> • El propi nom i el dels altres: <ul style="list-style-type: none"> - reconeixement - producció - anàlisi (valor sonor, tipus de lletra: “comença com ...”). • Activitats de lèxic amb: cançons, dites, títol de contes. • Logotips.

ACTIVITATS DEL PROPI NOM I DELS NOMS DELS ALTRES

RECOINEIXEMENT	PRODUCCIÓ	ANÀLISI
<p>1)Passar llista: dos nens/es col·loquen en una <i>casa</i> els noms dels nens/es que falten.</p> <p>2)Un nen treu un nom d'una caixa, el qui el recoll el dona al nen al qual pertanyi el nom i es torna a treure un altre nom.</p> <p><i>Variant:</i> al nen que li correspon el nom tret se li fa fer una ordre.</p> <p>3)Els nens/es estan agrupats de 5/6, es deixen a la taula les targetes amb els nom del grup. Al senyal de la mestra cadascú ha de trobar el seu.</p>	<p>1)Compondre el propi nom i/o els dels altres amb materials diversos: lletres montader, tampons, caordinador.</p> <p>2)Completar el propi nom o el d'un company quan li falta alguna lletra o síl·laba.</p> <p>3)Dibuixar un company, al mestre, al pare, la mare, ... i posar-li el nom.</p> <p>4)Escriure el propi nom amb o sense ajut del referent.</p> <p>5)Confegir els seus noms a partir de lletres (en</p>	<p>1)Classificar els noms dels nens/es segons diversos criteris: lletra inicial, lletra final, noms iguals, una mateixa lletra, ...</p> <p>2)Jugar al <i>penjat</i> amb els noms dels nens/es a la pissarra.</p> <p>3)Descobrir el nom d'un nen partint de la primera lletra (utilitzant un cartronet del nom) i anar decobrint les lletres posteriors d'una en una. Per eliminació els nens/es que tenen la mateixa lletra es van aixecant i van seient.</p> <p><i>Variant:</i> anar escrivint el nom a la pissarra.</p> <p>4)Associació del nom d'un company amb la seva</p>

<p>4)La mateixa activitat amb les fitxes de treball que tenen ja el nom posat.</p> <p>5)Posar un nom a la pissarra, el nen que el reconegui el llegeix en veu alta.</p> <p>6)Aparellar una foto d'un nen amb el seu nom.</p> <p>7)El docent escriu o enganxa tots els noms a la pissarra i cada alumne ha d'encerclear el seu.</p> <p>8)Triar les targetes dels nens/es que es queden al menjador, que van a piscina, etc. i col.locar-les en una caixa.</p> <p>9)Canviar les taules, amb el seu nom, de lloc, en arribar a l'aula cadascú ha de trobar el seu lloc.</p> <p>10)El docent escriu el nom de 4/5 nens/es a la pissarra. Es llegeixen entre tots. Els nens/es tanquen els ulls i el docent n'afegeix un de nou. Han d'endevinar qui s'ha afegit.</p> <p><i>Variant:</i> en comptes d'afegir, s'esborra el nom i s'ha d'endevinar qui falta.</p> <p>Aquesta activitat es pot fer amb un sol nen que surt de l'aula, quan torna ha d'endevinar qui s'ha afegit o esborrat.</p> <p>11)Repartir les targetes de manera que cadascú tingui la seva, la mestra escriu el nom d'un alumne a la pissarra (o l'enganxa). El nen ha d'aixecar la seva tarjeta quan vegi el seu nom.</p> <p>12)Separar nens i nenes de la classe..</p>	<p>cartonets, fitxes com les del <i>scrable</i>, imantades).</p> <p>6)Escriure el nom d'una imatge (explicació del racó "cuineta") amb ajut del referent.</p> <p>7)Escriure el nom de personatges d'un conte explicat i treballat prèviament.</p> <p>8)A partir de la lectura d'una frase, dita, etc. fer el dibuix corresponent i trobar les paraules clau.</p> <p>9)A partir d'un referent copiar paraules que tinguin un significat per a ells. Ex: vocabulari de menjars, joguines, etc.</p> <p>10)Llistat (oral) d'objectes coneguts mitjançant dibuixos o altres referents per treballar un tema concret. Ex: per anar d'excursió, escriure què han de portar a la motxilla.</p> <p>11)Pintar els objectes, d'un llistat prèviament treballat, en una fitxa.</p> <p>12)Imitar sorolls d'objectes, animals, etc. mitjançant les onomatopeies.</p> <p>13)Escriure lliurement lletres que coneguin.</p>	<p>5)Reconèixer els mateixos noms en una fitxa amb diversos noms descol·locats (donant pistes: lletra inicial, ...).</p> <p>6)Classificar les cartonets dels noms dels nens i nenes que continguin una lletra donada.</p> <p>7)Classificar noms llargs i noms curts.</p> <p>8)Intentar llegir paraules a partir d'una imatge. El docent fa preguntes com: què deu dir aquí?</p> <p>9)Després de treballar un conte, recordar diàlegs, paraules, etc. a partir d'una imatge.</p> <p>10)Associar imatge/paraula. Pistes: nom curt, llarg, lletra inicial, ...</p> <p>11)A partir d'una frase, d'una dita, etc. amb les lletres amb superfície, pintar les que siguin del seu nom, o una lletra donada.</p> <p>12)Relacionar formes de les lletres amb objectes. Ex: forma serp / S, forma lluna / C.</p>
---	--	--

- *Proposta per nens/es que tenen més dificultat a l'hora de reconèixer i produir el seu nom: canviar el nom de personatges de contes pels seus i organitzar les activitats proposades partint d'aquest nom.*

PROCÉS D'ENSENYAMENT APRENENTATGE DE L'ESCRITURA

NIVELL DE PRESENTACIÓ: Pre-sil·làbics diferenciats

<u>EL NEN FA, EL NEN PENSA</u>	<u>EL NEN POT APRENDRE</u>	<u>ESTRATÈGIES D'ENSENYAMENT</u>
<p>Coneixements previs</p> <ul style="list-style-type: none"> • Descobreix que el text significa i formula les primeres hipòtesis sobre el seu significat. • Utilitza lletres per escriure tot i que encara no atribueix cap valor sonor. • Formula hipòtesis de com deu funcionar el sistema d'escriptura. Fixa l'atenció en: <ul style="list-style-type: none"> - la posició de les lletres en la paraula. - la quantitat de lletres - el repertori de lletres <p>(poden seguir un criteri, dos o els tres alhora)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Les HIPÒTESIS més freqüents són: <ul style="list-style-type: none"> - Hipòtesi del nom: el text representa el nom de l'objecte que està escrit a sobre o proper a la imatge. - Hipòtesi de la quantitat mínima: exigència d'una quantitat mínima de lletres, normalment 3 perquè el text pugui ser escrit. - Hipòtesi de la varietat: per escriure un text cal utilitzar lletres diferents. 	<p>Zona de desenvolupament proper</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lectura global de paraules: augmentar lèxic (apropiar-se dels referents per escriure paraules). • Atribueix una grafia per síl·laba, tot i que no hi ha una correspondència sonora. Més endavant o, paral·lelament, es busca la correspondència sonora. • Anàlisi de la relació entre la llengua oral i escrita: <ul style="list-style-type: none"> a) <i>segmentació</i>: identificació a cops de veu, identificació de paraules que tenen els mateixos cops de veu, identificar paraules per la rima, identificar paraules iguals, al·literació. *Igual però en producció i anàlisi b) <i>descobrimet del valor sonor de les lletres</i> 	<p>Intervenció</p> <ul style="list-style-type: none"> • Model del docent. • Establir uns referents significatius per cada so. • Repetició. • Diversitat d'activitats al voltant d'una habilitat concreta. • Correcció en positiu. • Rutines diàries com a fil conductor. • Valoració de l'aprenentatge realitzat, però amb la consciència de l'alumne de que es pot superar. • Escriure el que el nen dicta. • Promoure la interacció.

LES ACTIVITATS D'APRENTATGE

ETAPA EN QUE ES TROBA EL NEN	QUÈ NECESSITA	ACTIVITATS TIPUS
<p>Pre-sil·làbic diferenciat</p>	<p><i>Criteris generals:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • activitats graduals • activitats personalitzades: individuals, gran grup, petit grup • activitats amb un grau de dificultat atractiu per a l'alumne però que sigui un repte assequible. • activitats on l'objectiu que es busca sigui clar. • activitats diverses. • activitats motivadores • activitats en les quals es facin servir diferents vies d'entrada d'informació (auditiva, visual, manual). • activitats d'avaluació inicial • activitats de <i>feedback</i> d'informació • activitats d'avaluació sumativa • activitats de reforç per als/les alumnes que no assoleixen els objectius proposats en la programació inicial. <p><i>Criteris específics de l'àrea:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • segmentació • valor sonor de les lletres • lèxic • augmentar el registre de lletres • control de la grafia 	<ul style="list-style-type: none"> • Treball del nom: còpia / reescriptura • associació so / grafia • posició de les lletres • localització de les lletres iguals • associació del so referent amb diverses paraules • picar paraules a partir del dibuix • posar en pràctica el lèxic après • escriptura de paraules molt conegudes (paraula sencera) i paraules poc conegudes (sil·làbica) • text lliure • dictat de paraules • discriminació de paraules

PROCÉS D'ENSENYAMENT APRENENTATGE DE L'ESCRITURA

NIVELL DE PRESENTACIÓ: sil·làbics

<u>EL NEN FA, EL NEN PENSA</u>	<u>EL NEN POT APRENDRE</u>	<u>ESTRATÈGIES D'ENSENYAMENT</u>
<p>Coneixements previs</p> <ul style="list-style-type: none"> • El nen descobreix que hi ha relació entre el que es diu i el que s'escriu • La forma de transcriure: constància de l'escriptura. • Aplica la lògica de l'oral a l'escrit: segmentació sil·làbica, per cada síl·laba una lletra. • Adjudica a cada lletra un valor sonor sil·làbic. -El 1r pas pot ser la segmentació sil·làbica no convencional: Ex: <i>PI-LO-TA</i> <i>T M S</i> -El següent pas serà la transcripció sil·làbica convencional. Ex: <i>PI-LO-TA</i> <i>I L A</i> • Encara pot mantenir hipòtesis de l'estat anterior (repertori, quantitat o varietat). • Poden tenir problemes a l'hora d'escriure monosíl·labs, degut a la hipòtesi de la quantitat mínima. • Poden tenir problemes degut a la hipòtesi de la varietat amb paraules que tenen lletres iguals. 	<p>Zona de desenvolupament proper</p> <ul style="list-style-type: none"> • Establir correspondència so / grafia. • Ampliar repertori de lletra. • Fer la correspondència de més d'una lletra per a cada síl·laba. • Es promou que les lletres que necessiti les interioritzi. • Reconeixement de paraules per la via lexical (visual, global). • <i>Sons:</i> <ul style="list-style-type: none"> - propis del català [ny], [z] - dígrafs (ny), (qu), ... - específics - que poden presentar dificultat 	<p>Intervenció</p> <ul style="list-style-type: none"> • Docent com a model d'escriptor i lector. • Provocar conflicte. • Posar textos a l'abast dels/de les alumnes. • Treballar la fonètica, discriminació i producció. • Avaluació periòdica.

LES ACTIVITATS D'APRENENTATGE

ETAPA EN QUE ES TROBA EL NEN	QUÈ NECESSITA	ACTIVITATS TIPUS
<i>Sil·làbic</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Ampliar repertori de lletres. • Segmentar. • Més d'una lletra per síl·laba. • Reafirmar correspondència so/grafia. • Reconèixer paraules claus. 	<ul style="list-style-type: none"> • Jeroglífics • Bafarades • Comptar lletres del nom • Onomatopeies • Bingo • Canvi de posició de lletres • Mots encreuats • Model • Rodolins • Rimes • Embarbussaments • Endevinalles • Memorització visuals de paraules (cançons) • Produir textos amb diferents propòsits (rètols, receptes, invitacions, ...)

ELS REFERENTS

ETAPA EN QUE ES TROBA EL NEN	QUÈ NECESSITA	REFERENTS ESCRITS
<i>Sil·làbic</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Conèixer totes les lletres. • Identificar objectes i materials que siguin difícils de trobar o que hagin treballat concretament. 	<ul style="list-style-type: none"> • Abecedari • Títols dels contes • Racons • Noms nens/es • Recull de cançons i poemes • Rutines: càrrecs, data, llista • Cartells amb paraules difícils i paraules que hagin d'aprendre.

PROCÉS D'ENSENYAMENT APRENENTATGE DE L'ESCRITURA

NIVELL DE PRESENTACIÓ: sil·làbics alfabètics

<u>EL NEN FA, EL NEN PENSA</u>	<u>EL NEN POT APRENDRE</u>	<u>ESTRATÈGIES D'ENSENYAMENT</u>
Coneixements previs	Zona de desenvolupament proper	Intervenció
<ul style="list-style-type: none"> • Comença a descobrir que la síl·laba com a unitat pot tenir més d'una grafia. • És capaç d'identificar més lletres però pot ser que no sàpiga en quin lloc van. 	<ul style="list-style-type: none"> • Consolidació relació so/grafia. • Consolidació del repertori de lletres. • Anàlisi de la síl·laba fins arribar a la unitat mínima: fonema. • Començar a conèixer existència de l'ortografia natural. • Començar a conèixer existència dels dígrafs. • Reconeixement per via lexical de paraules (memòria visual). S'ha d'ampliar el lèxic. • Inici de separació de paraules. 	<ul style="list-style-type: none"> • Mestre/a com a model d'escriptor i lector. • Provocar conflicte. • Posar textos a l'abast dels/ de les alumnes. • Treballar la fonètica, discriminació i producció. • Avaluació periòdica.

LES ACTIVITATS D'APRENENTATGE

ETAPA EN QUE ES TROBA EL NEN	QUÈ NECESSITA	ACTIVITATS TIPUS
<i>Sil·làbics-alfabètics</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Ampliar repertori de lletres. • Consolidar la segmentació • Consolidar correspondència so/grafia • Reconèixer paraules claus. 	<ul style="list-style-type: none"> • Jeroglífics • Bafarades • Onomatopeies • Quinto • Mots encreuats • Rodolins • Rimes • Embarbussaments • Endevinalles • Composicions • Poemes • Memorització visual paraules (cançó) • Promoure diferents propòsits comunicatius mitjançant l'ús pràctic de diferents tipus de textos.

ELS REFERENTS

ETAPA EN QUE ES TROBA EL NEN	QUÈ NECESSITA	REFERENTS ESCRITS
<i>Sil·làbic-alfabètics</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Conèixer totes les lletres. 	<ul style="list-style-type: none"> • Abecedari a la vista amb lletres segures i insegures (lletres i dibuix). • Títols dels contes • Noms dels nens i les nenes • Recull de cançons i poemes • Rutines: càrrecs, data, llista • Cartells amb paraules difícils i paraules que hagin d'aprendre (dígrafs, ...).

PROCÉS D'ENSENYAMENT APRENENTATGE DE L'ESCRITURA

NIVELL DE PRESENTACIÓ: Alfabètics

<u>EL NEN FA, EL NEN PENSA</u>	<u>EL NEN POT APRENDRE</u>	<u>ESTRATÈGIES D'ENSENYAMENT</u>
<p>Coneixements previs</p> <ul style="list-style-type: none"> • Segmentació fonogràfica. • Ortografia natura. • Inici de segmentació de la frase en paraules (unitats de segmentació). • Començar a descobrir l'arbitrarietat del codi. 	<p>Zona de desenvolupament proper</p> <p>Reafirmar la segmentació fonogràfica i consolidar l'anàlisi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mateixa grafia per un mateix so. • Diverses grafies per un so. • Lletres amb son dificultosos. • Sons amb dificultat d'articulació i representació gràfica. • Identificació de la síl·laba tònica. <p>Reafirmar l'ortografia natural:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Transposició de lletres o síl·labes. • Omissió de lletres, síl·labes o paraules. • Addicions de lletres o síl·labes. • Alteracions de lletres que afecten a la fonètica de la paraula: ce/ci – que/qui (pàg. 16, Galí). • Dígrafs: QU – GU – LL – RR - TX-TJ/TG – IG – NY – IX. <p>Induir a l'arbitrarietat del codi ortogràfic:</p>	<p>Intervenció</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dictat preparat (preparat a classe col·lectivament). Correcció: individual, col·lectiva, en parelles, ... • Promoure la revisió de la producció de textos (actitud). • Referents a l'aula. • Jocs de llengua. • Correcció col·lectiva. • Promoure la reflexió i induir-los a descobrir la norma. • Buscar estratègies per resoldre problemes. • Promoure el dubte.

	<ul style="list-style-type: none"> • Majúscula: inici, després punt, nom propi. • Punt final frase. • Plurals femenins. • (Memorització) Hi ha / vaig / hi havia /m'agrada ... i paraules d'ús freqüent. 	
--	--	--

LES ACTIVITATS D'APRENTATGE

ETAPA EN QUE ES TROBA EL NEN	QUÈ NECESSITA	ACTIVITATS TIPUS
<i>Alfabètics</i>		<ul style="list-style-type: none"> • Re-escritura: cançoners, poemari, agenda, notificacions a casa, contes, historietes... • Escriitura espontània, guiada pels docents. • Dictats preparats. • Jocs de llengua.

ELS REFERENTS

ETAPA EN QUE ES TROBA EL NEN	QUÈ NECESSITA	REFERENTS ESCRITS
<i>Alfabètics</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Normes d'ortografia. 	<ul style="list-style-type: none"> • Llistats (càrrecs, ...) • Rètols amb normes ortogràfiques.